

Vidék és Budapest - 2

3 tézis és a paradigma-váltás 6 javasolt lépése

dr. Rigó Mihály
okl. erdőmérnök
okl. építőmérnök

A főcímmel megegyező című részletes anyagom elérhetőségét a 6. bekezdésben megadom. Jelen írás erre épül, de azt nem megismételve, az alcímben megfogalmazottak szerint már megfogalmaz egy továbblépési, kilábalási lehetőséget is.

A témát előadtam a Magyar Urbanisztikai Társaság mosonmagyaróvári, 2013-as konferenciáján.

Definíció a továbbiakra: **vidék=a Budapesten kívüli Magyarország.**

Céлом

- rámutatni a vidék, a nagyobbik Magyarország, nyomorára, a feszültségkeltő különbségekre,
- felhívni a figyelmet a hatalmas területi diszharmonióra, a meglévő és a tervezett aránytalanságokra,
- javasolni az áldatlan helyzet megszüntetését.

Ez utóbbi véleményem szerint érdeke Budapestnek is! Hiszen nem tud Budapest szárnyalni, ha a vidéki Magyarország nyomorban él. Ez nem az osztrák, hanem a dél-amerikai modell követése. Nem akarhatjuk, hogy egy ország váljon nyomortepleppé, favelává! Ilyen kontrasztot Közép-Európában nem lehet támogatni, **ez modell-választási tévedés!**

[http://en.wikipedia.org/wiki/File:Favela do Moinho Brazil Slums.jpg](http://en.wikipedia.org/wiki/File:Favela_do_Moinho_Brazil_Slums.jpg)

<http://www.passport2freedom.org/favela/>

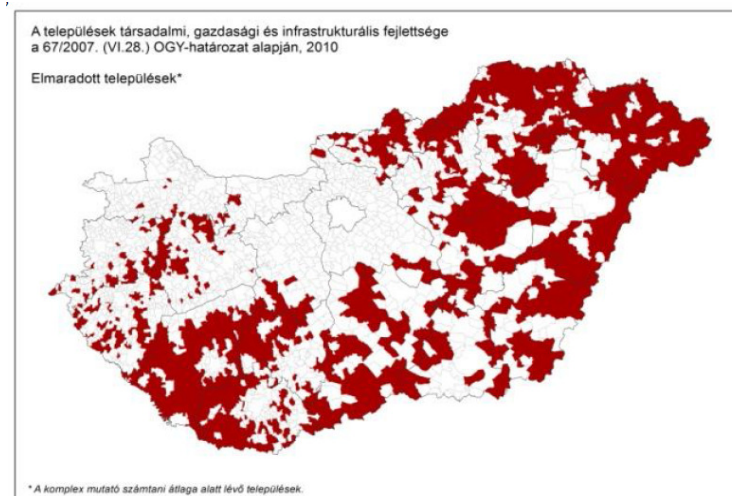
A Budapest-fejlesztési terv a képen láthatóknál magasabb felhőkarcolók szükségességéről szól, és hagyja kényszerben elpusztulni a nyomortelep páriáit. Véleményem szerint nem lehet a környezetétől független Budapest-fejlesztési tervet gyártani, figyelmen kívül hagyva a sokféle szerves összefüggést. Úgy néz ki, mintha az anyag készítői a határok megszüntetésének korában falat vontak Nagy-Budapest köré, nehogy a falon kívüli világ lehetetlenné tegye az áhított elit klubba jutást. Az is felmerült bennem, hogy a készítők nem rendelkeztek a szükséges információkkal, esetleg lényegtelenül fokoztak lényeges információkat.

1. Az eddigi fejlesztési politika következményei

1.1. A Budapesten kívüli országgrész zömének élhetetlenné válása, az életszínvonal, az életminőség drasztikus romlása.

1.2. Hatalmas területi különbségek a versenyképességben, az esélyegyenlőségben és ezzel az elemi feszültségek kialakulása.

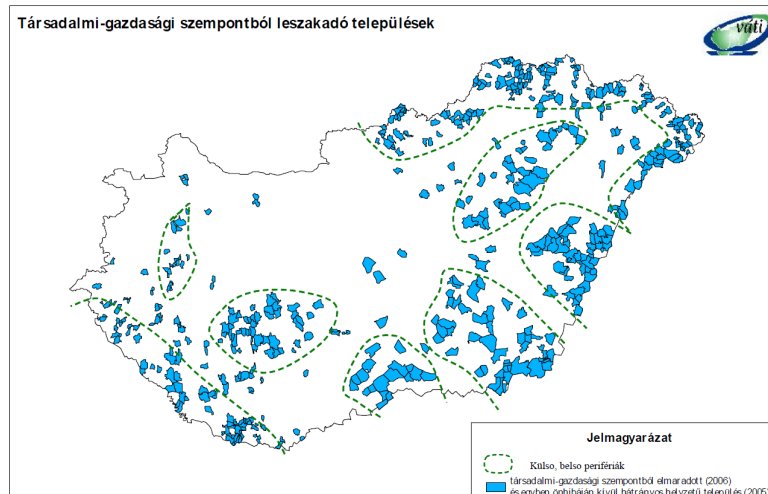
Az elmaradott települések!

http://www.fomterv.hu/mmk/?q=system/files/03_DR%20Salain%20G%C3%A9za.pdf

Szépen kirajzolódik a Balaton feletti országrész Budapesttel illetve a maradék országrész éles elválása.

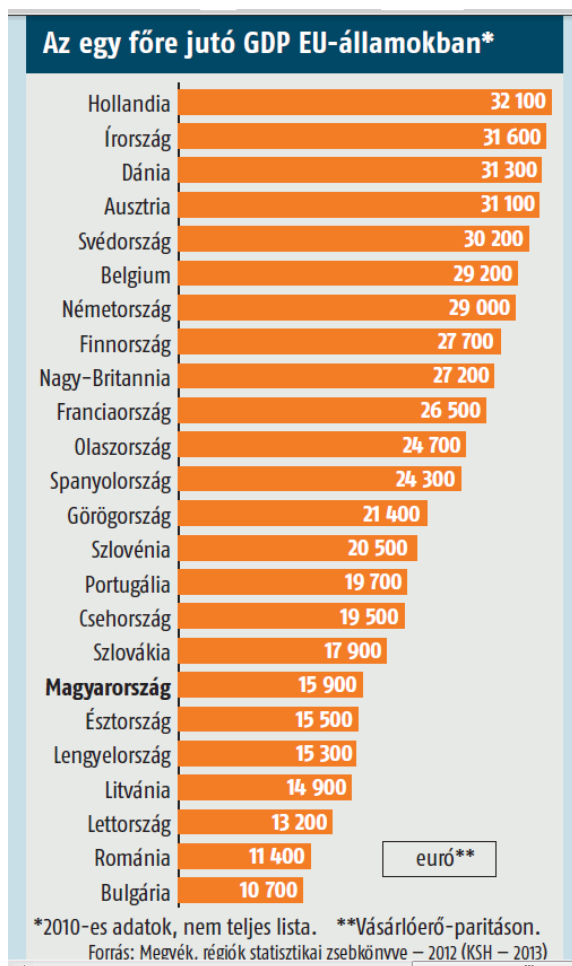
A leszakadó települések!

http://www.fomterv.hu/mmk/?q=system/files/03_DR%20Salain%20G%C3%A9za.pdf

Szépen kirajzolódik a Balaton feletti országrész Budapesttel illetve a maradék országrész éles elválása. A HVG 2013. VII. 20-i száma a „Megyék, régiók statisztikai zsebkönyve – 2012 (KSH-2013)” friss kiadványra hivatkozva cikket közöl „Régiók az unióban: a magyar GDP Szicília szintjén” címmel, melyben friss és megdöbbentő adatok találhatóak, melyek pontosan leírják hazánk tragikus szétszakadását. A lehető legfontosabb mutatóról van szó, mely szinte mindenre kihat, az EU 262 régiójának egy lakosra jutó GDP-jéről van szó, vásárlóerő paritáson. E szerint az európai régiók friss rangsora az alábbi:

sorrend:	a régió neve:	GDP/fő (euró)
1.	Belső-London, Nagy-Britannia	80.300
91.	<u>Közép-Magyarország</u>	<u>26.100</u>
216.	Nyugat-Dunántúl	15.900
233.	Közép-Dunántúl	13.900
246.	Dél-Dunántúl	10.800
247.	Dél-Alföld	10.400
251.	Észak-Alföld	10.100
252.	<u>Észak-Magyarország</u>	<u>9.700</u>
262.	Severozapaden, Bulgária	6.500

A szomorú tény:

- **A grafikon szerint a nemzetek friss rangsorában Magyarország az alsó harmadban van. Ez szörnyű kritika az elmúlt 23 évről!**
- **A rangsor táblázat szerint Budapest a 262 elemes mezőnyben, ahol az átlag a 131. hely, még átlagosnál jobb helyen áll, hiszen a 91. Ez a téves finanszírozás következménye.**
- **A vidéket képviselő régiók pedig a rangsor legvégén csücsülnek! Ez a 23 év helytelen fejlesztési politikáinak a következménye.**

Egyértelmű? Vitatható? Magyarázható? Ezt az óriás különbséget a főváros és a vidék között csökkenteni vagy növelni kell? Kell-e a különbség csökkentésével foglalkozni, vagy legyen természetes ez a szégyenteljes negatív diszkrimináció? Jár-e az esélyegyenlőség és ezzel az életésély a vidéknek?

„GfK Vásárlóerő: a magyarok az európai átlag nem egészen 40 százalékából gazdálkodnak”

„A vásárlóerő az adózás után egy főre jutó, rendelkezésre álló, elméletileg elkölthető jövedelmet jelenti (beleértve bármilyen állami juttatást).”

„A totál vásárlóerő értékei azt az elméletileg elkölthető jövedelmet tükrözik, amelyet a lakosság fogyasztásra, illetve a állandó havi kiadásokra fordít, úgymint lakbér,

közműdíjak, jelzáloghitel, magánnyugdíj-pénztári befizetés és egészségbiztosítás, továbbá rekreáció, illetve közlekedés.”

„A GfK a Vásárlóerő tanulmányt minden évben 42 európai országra vonatkozóan készíti el a települések és irányítószám-körzetek szintjéig.”

„Európa tíz legmódosabb országa a teljes európai vásárlóerő mintegy fele fölött rendelkezik, míg a legszegényebb Moldovában az egy főre jutó átlagosan elkölthető jövedelem az európai átlag egytizedét sem éri el. Magyarország továbbra is a 31. helyen áll megelőzve – többek között – Montenegrót és Romániát – derül ki a GfK Vásárlóerő tanulmányának 2013. évi adataiból.”

„A magyarok 5.009 eurós egy főre jutó vásárlóereje az európai rangsorban nyolcadik helyen álló németek 20.621 eurós vásárlóerejének kevesebb, mint egynegyede”

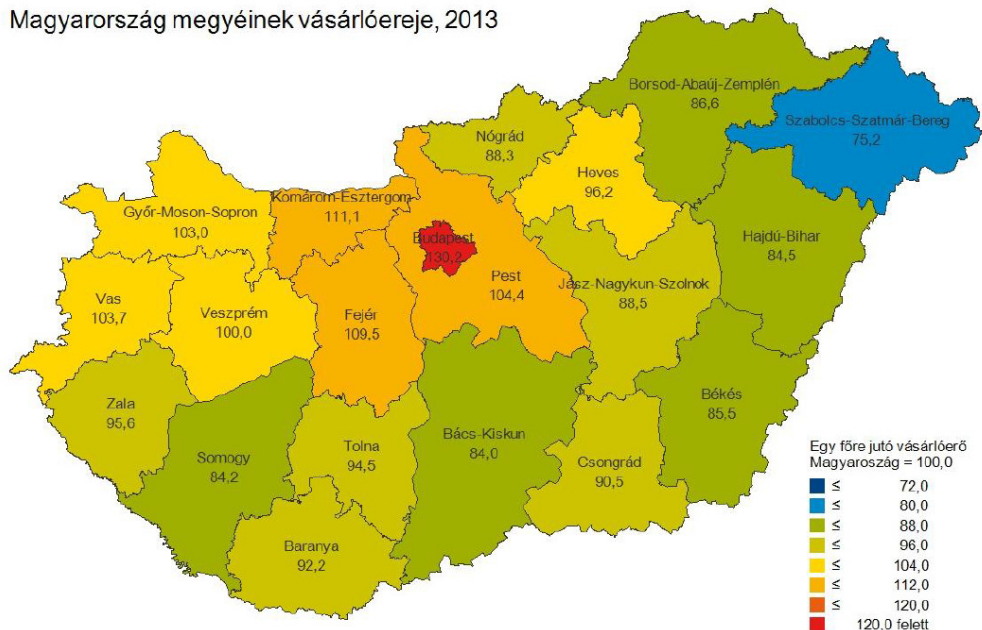
rangsor 2013	ország	egy főre jutó vásárlóerő, 2013 (euró)	európai index (100 = átlag)
1	Liechtenstein	58.844	456,5
2	Svájc	36.351	282,0
3	Norvégia	31.707	246,0
4	Luxembourg	28.185	218,6
5	Svédország	21.640	167,9
6	Ausztria	21.295	165,2
7	Dánia	21.161	164,2
8	Németország	20.621	160,0
9	Franciaország	19.565	151,8
10	Finnország	19.445	150,9
x	Európai átlag	12.890	100
17	Spanyolország	12.370	96,0
31	Magyarország	5.009	38,9
41	Ukrajna	2.206	17,1
42	Moldova	1.284	10,0

„A 19 magyarországi megyét a fővárossal együtt vizsgálva csupán hat megye vásárlóereje haladja meg az egy főre jutó országos átlagot, amelyet leginkább Veszprém megye reprezentálja, ahol az egy főre jutó elméletileg elkölthető jövedelem átlagosan 5.007 euró. A megyék rangsorát vezető Budapest egy főre jutó 6.520 eurós vásárlóereje 30 százalékkal magasabb, mint a nemzeti átlag, ...”

Az országos átlag egy évre és egy főre jutó vásárlóerő 130%-a van Budapesten. A megyék országos átlaghoz képesti adatait beírták a megyékbe a grafikonon.

Megint a Balaton feletti megyék Budapesttel, állnak a legkedvezőbb helyen, hiszen ezeknél a sárga árnyalatait és a piros színt látjuk. Nem így az ország többi részén, ahol sajnos a zöld árnyalatai és a kék uralkodnak!

Magyarország megyéinek vásárlóereje, 2013

Forrás: GfK Vásárlóerő Magyarország 2013, © GfK GeoMarketing

Még jobban látszanak az országon belőli eltérések a járásk szintjén:
Az öt legmagasabb és legalacsonyabb egy főre jutó vásárlóerő index értéket mutató járás (Budapest nélkül)
Budapest NÉLKÜL!

helyezés	járás	index (100=országos átlag)
1	Budakeszi járás	127,6
2	Dunakeszi járás	119,0
3	Székesfehérvári járás	118,5
4	Szentendrei járás	116,9
5	Dunaújvárosi járás	116,5
...	...	...
...	...	...
171	Kemecsei járás	65,9
172	Csengeri járás	64,9
173	Fehérgyarmati járás	64,8
174	Cigándi járás	63,8
175	Baktalórántháza járás	62,2

A tíz legmagasabb egy főre jutó vásárlóerővel rendelkező fővárosi járás

helyezés	járás	index (100=országos átlag)
1	Budapest XII. kerület	166,5
2	Budapest I. kerület	162,9
3	Budapest II. kerület	162,3
4	Budapest V. kerület	146,1
5	Budapest III. kerület	141,0

6	Budapest XVI. kerület	139,1
7	Budapest XI. kerület	138,5
8	Budapest XXII. kerület	135,4
9	Budapest IV. kerület	134,6
10	Budapest XIV. kerület	133,3

A leggazdagabb, Budapesten a XII. kerület 166,5%-kal, míg a legszegényebb Baktalórántháza 62,2%-kal. Ez 2,7-szeres arány ebben a kis területű országban! Ezért nagyon nagy, mert az itteni 62,2% az európai 38,9%-nak is 62,2%-a! $38,9 \cdot 0,622 = 24,2\%$! **Az emberi élet határain vagyunk!** Itt nem az a polgár gondja, hogy aranyat vegyen, vagy új Audit!

http://www.gfk.hu/imperia/md/content/gfk_hungaria/pdf/press_2012/press_hun/20131028_gfk_v_s_rl_er_2013.pdf

1.3. A vidék önrendelkezésének elvesztése A vidék sorsáról az ellenérdekelt budapestiek döntenek, lényegében megtagadva, a centralizációnak feláldozva, a szubszidiaritás több száz éves elvét. Magyarország kis területű, így az elhibázott fejlesztés-politikán kívül, semmi sem indokolja a hatalmas különbségeket. **Hogyan lehetséges az, hogy a területi különbségek mérséklése nem az első területfejlesztési szempont ma Magyarországon?**

1.4 Miként írja le a mai helyzetet, a következményeket, a Nemzeti Vidékstratégia 2012–2020, „a magyar vidék alkotmánya”?

(Vidékfejlesztési Minisztérium)

<http://videkstrategia.kormany.hu/download/4/37/30000/Nemzeti%20Vid%C3%A9kstrat%C3%A9gia.pdf>

(Az aláhúzásos kiemelést RM végezte.)

„**Magyarországon azonban** – kedvező változásokat hozó, ám rövid periódusok után és többnyire az előző kormányzati ciklusokban meghozott **vidékellenes döntések** következményeként – **a vidék mély válságba került**. Különösen a kistelepülések, valamint a külső és belső „*végeken*” elhelyezkedő kistérségek kerültek szinte kilátástalan helyzetbe. Egyszerre van jelen a krónikussá vált munkanélküliség és egyes területeken, illetve szakmákban a munkaerőhiány. **A vidéki, helyi közösségek** sorra elveszítették szolgáltató és közösségmegtartó intézményeiket, iskoláikat, közösségi közlekedési lehetőségeiket, egészségügyi ellátó intézményeiket, hivatalaikat, postáikat, természet adta tevékenységüket, a környezethez alkalmazkodó mezőgazdálkodást, az élelmiszertermelést. Mindezek következtében **az ország és a magyar társadalom – élelmezési, víz- és energiaellátási, foglalkoztatási, szociális – kiszolgáltatottsága egyre súlyosabbá vált**. A vidéki élet a magyar közgondolkodásban mára egyenlő lett a hátrányos helyzettel.”

„**Mezőgazdaságunkat** csökkenő termőterület, szétesett üzemi és torz gazdálkodási szerkezet jellemzi. A **tömegtermelő, iparszerű gazdálkodás** emelkedő energia- és forgóeszköz-igénnyel jár, emiatt megnövekedett **kiszolgáltatottságunk a bankok, az energetikai piacok és a beszállítói iparágak felé**. Az **alacsony hozzáadott érték, a csökkenő fajlagos nyereség** következménye egyfelől a kényszeres birtokkoncentráció és a nagyobb élőlomb-igényű állattartás föladata, másfelől a családi **gazdálkodás felszámolása és a föld**

eladása. Mind-ezek következtében rohamosan csökken a mezőgazdaság élőmunkaerő igénye, és ezzel egyidejűleg **a föld, a vidék népességeltartó és népességmegtartó képessége.**”

„**A vidéki életfeltételek jelentős romlása, a negatív irányú – a vidéki közösségek gazdasági létalapját felszámoló – folyamatok gyors megállítása érdekében alapvető gazdaság- és társadalmpolitikai fordulatra, „néppárti” államra és annak gyors lépéseire, közép-és hosszú távú stratégiai fejlesztési és cselekvési programra és ebbe illeszkedő rövidtávú válságkezelő intézkedésekre van szükség.**”

„**Az elmúlt 60 éves időszak túlnyomó többségében a kényszeres megfelelési törekvések határozták meg a magyar lépéseket.**”

„Az 1980-as évek végén, az előzőekben vázolt előzmények után és folyamatok eredményeképpen **elhagyatottan érkezett meg a magyar vidék a „rendszerváltáshoz”. A vidéki parasztságban az évtizedek során megőrződött a remény, hogy egyszer ismét a maguk urai lehetnek.** A felelős, „népre tekintő”, rendszerváltó elképzelések éppen ebben – a parasztpolgárság megerősítésében – látták a vidék társadalma megújításának lehetőségét. Olyan minőségi mezőgazdaság jövőképe sejlett fel, amit a Kárpát-medence csodálatos környezeti feltételei és a magyarság ezeréves itt felhalmozott tudása, a földhöz kötődő kultúrája kínál. Ez az **életképes mezőgazdaság az egyéni, családi kis- és középbirtokok meghatározó szerepére épül, mely biztosítja a tulajdonosi szemléletből fakadó „jó gazda gondosságát”, az egymást követő generációk közti felelős viszonyt.** Emellett megvalósítja az össznemzeti jelentőségű igényeket: a foglalkoztatás növekedését, a minőségi élelmiszertermelést és a fenntartható környezet szempontjainak érvényesítését.”

„Ezt a jövőképet azonban a kezdetektől ellehetetlenítette az **eredeti tőkefelhalmozás** megkésett folyamatának egybeesése azzal a **globalizációs világfolyamattal**, melyet a tőkeérdekeltségek gazdasági erejének és ezzel politikai befolyásoló képességének minden korábbit meghaladó növekedése kísért. Az elmúlt 20-25 évben Magyarországon ez a helyzet a közösségek szempontjából fenyegetővé vált. A rendszerváltáskor az állam kezelésében, valamint a még mindig osztatlan közös tulajdonban lévő termőföld mennyisége elérte a 3 millió hektárt. Ezzel a családi gazdaságok földalapja jelentősen megerősödhetett volna, ám **a kialakult feltételek a különbségek növekedését eredményezték.** Ez a piaci versenyképességre és a tőkemegtérülés hatékonyságára hivatkozó, következményeit tekintve azonban inkább **az egyenlőtlenségeket erősítő, monopolhelyzeteket teremtő politika a társadalom, a vidéki közösségek „szövetének” felbomlásához, összetartó erejének megszűnéséhez vezetett és vezet.**”

„**A rendszerváltás óta azonban a fenti célkitűzéseket megvalósító, átfogó agrár-, vidékfejlesztési stratégia még nem született.**”

„A TSZ-ek felszámolásával, a hazai könnyűipar, főleg az élelmiszeripar leépülése, az agrárium erőteljes szerepvesztése a vidéki települések többségét igen kedvezőtlenül érintette.”

„**A hagyományos agrárszerepkörrel rendelkező, más funkcióval nem rendelkező, vagy „kedvezőtlen” fekvésű települések,** vidéki térségek többsége azonban nem volt képes a rendszerváltást követően talpra állni, **gazdasági létalapjukat lényegében elveszítették.** A prosperáló nagyvárosoktól távol lévő, a mély válsággal sújtott **társadalmi-gazdasági külső perifériákon** (az ország keleti, északkeleti, déli részén), illetve a **belső perifériákon** (pl. a Közép-Tiszavidéken) elhelyezkedő településeken a munkanélküliség, az elvándorlás, a társadalmi-gazdasági (gyakran etnikai) szegregáció, valamint hosszabb távon az e folyamatokból egyenesen következő kiürülés jelent komoly fenyegetettséget.”

„A biztonságos élelmiszerellátás világszerte stratégiai kérdés. A népességnövekedés (a jelenlegi mintegy 7 milliárddal szemben 2050-re a Föld népessége csaknem 9 milliárd fő lesz) és a fogyasztási szokások alakulása következtében a **globális élelmiszerszükséglet** esetében is **jelentős növekedés** várható.”

„Az utóbbi években – számos okra visszavezethetően – megnövekedett import miatt azonban **a hazai piac** visszaszerzése stratégiai kérdés. A növekvő élelmi-szerszükségletből komoly piaci lehetőségek adódnak a magyar **agrár- és élelmiszergazdasági kivitel** előtt. Globálisan tehát létezik az a piac, amelyiken egy dinamikusan fejlődő magyar agrárium termékei – elsősorban magasan feldolgozott formában – vevőre találhatnak.”

„Európa lakossága csökken, és ez különösen igaz **Magyarországra**, ahol **demográfiai válságról** beszélhetünk. A jelenlegi tendenciák szerint hazánk lakossága 10 millió főről 2050-re 7-8 millió főre csökkenhet. A vidéki térségek szempontjából ez több ponton kritikus: a lakosság elöregszik, a jelenlegi kiöregedő gazdatársadalomnak nem lesz megfelelő utánpótlása, az inaktív népesség aránya rendkívüli terheket ró az aktív népességre. A vidék számára kulcskérdés, hogy legyenek olyan **fiatalok, akik a vidéki életet és a gazdálkodást választják**, és gyermekeket vállalnak, a helyben boldogulásra ösztönözve őket.”

„Az Európai Unióban és Magyarországon is **a társadalom „kettészakadása** figyelhető meg; hazánkban a lakosság 10-15%-a szegény. A **szegények** közel fele vidéki környezetben él, a nagyon szegény lakosság esetében pedig kétharmados a vidéki arány. Kulcsfontosságú ezért a vidéki lakosság számára olyan foglalkoztatási – akár közfoglalkoztatási – és jövedelmi lehetőségek biztosítása, amely felzárkózásukat és a további szegénység kialakulásának megakadályozását jelenti.”

„Míg az EU tagországokban, így Magyarországon is, igen szigorú élelmiszerbiztonsági elvek, szabályok vannak életben, addig a WTO kívánalmaknak megfelelő kereskedelmi liberalizáció eredményeképpen olyan **harmadik országokból áramló, olcsó import élelmiszerek** árasztják el az uniós piacokat, amelyek nem felelnek meg az uniós és a hazai előírásoknak, ráadásul ezeket a mezőgazdasági termékeket és élelmiszereket elavult munkakörülmények között állítják elő, nem ritkán genetikai manipuláció, gyermekmunka, illetve méltánytalanul alacsony munkabérek alkalmazásával.”

„Az Európai Bizottság a Közös Agrárpolitika 2013 utáni jövőjéről **három fő célt** fogalmazott meg:

1. **Életképes élelmiszertermelés:** a mezőgazdasági jövedelmeket és a szektor versenyképességét – a történelmileg meghatározott hátrányokat szem előtt tartva – javítani kell.
2. **Természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás:** a termőföldek hasznosítása során ösztönözni és ellentételezni kell a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban a közjavak előállítását, az innovációnak a „zöld növekedést” kell szolgálnia, alkalmazkodni kell a klímaváltozás következményeihez.
3. **Kiegyensúlyozott területi fejlődés:** maradjanak fenn a vidéki közösségek és legyenek vidéki munka-helyek, színesebbé kell tenni a helyi gazdaságot és jövedelemforrásokat, meg kell őrizni a változatos gazdálkodási szerkezetet és erősíteni kell a helyi piacokat.”

„**A hazai vidékfejlesztési politikának az eddig tapasztalható mértéktől lényegesen nagyobb figyelmet kell szentelnie a területi különbségeknek**, hiszen vidéki térségeink sem homogének, azok között eltérő adottságú, eltérő fejlettségi színvonalú térségek találhatók, amelyek célzott területi fejlődési irányok kijelölését kívánják meg.”

„A Kárpát-medence vidéki térségeinek többségében **a legfőbb megoldandó feladatokat** az agrár- és vidékfejlesztési politika számára – nem fontossági sorrendben – az alábbiak jelentik:

- a népesség egyenlőtlen megoszlása;
- **a fővárosok domináns gazdasági szerepe az országon belül, illetve az ebből adódó életszínvonalbeli különbségek;**
- **a nagyfokú és gyakran tovább erősödő társadalmi-gazdasági területi különbségek, a belső és külső vidéki perifériák leszakadása;**

- a természetes fogyás mellett a vidéki térségek **elvándorlásból adódó kiürülésének veszélye;**
- egyes nagyvárostól távoli vidéki térségek elérhetőségi, **megközelíthetőségi nehézségei;**
- a – főleg nagyvárostól távoli – aprófalvak társadalmi, szociális problémái;
- társadalmi és etnikai szegregáció;
- **a vidéki munkalehetőségek hiányából adódó magas munkanélküliség;**
- ...”

„Az Európai Unió ökológiai hálózata, a **Natura 2000** területek ... hazánkban összesen közel 2 millió hektár kiterjedésű, amelyen belül a **gyep és szántó területek majd 1 millió hektárt** tesznek ki, illetve az erdők több mint 800 ezer hektárral részesülnek.” VS „2011-ben az ország 9,3 millió hektár területéből 57,4%-a mezőgazdasági terület (46,5%-a szántó, 8,2%-a gyep, 2,7%-a pedig kert, szőlő és gyümölcsös), 20,7%-át pedig erdők borítják (KSH).” Egyértelmű az, hogy a Natura 2000 területek ilyen nagy arányú kijelölése a hazai mezőgazdaság alapját képező termőterület csökkentése, a magyar mezőgazdaság megfojtása érdekében, idegen érdeket kiszolgálva történt!

„Az élelmiszerfeldolgozás jelentőségét az adja, hogy nélküle nincs életképes mezőgazdaság, mezőgazdaság nélkül pedig nincs élő, élhető vidék.”

„Jelentős problémát okoz a gazdálkodást veszélyeztető rossz vagyongbiztonság. A főleg falvakat, külterületeket, tanyákat érintő betörések, termény- és állatlopások egyre gyakoribbak. A gazdák egyes térségekben teljesen kiszolgáltatottá váltak a bűnelkövetőknek. Éjjelente gazdaságaikat őrizniük kell.” Az ún. megélhetési bűnözés gazdákra engedése, a „termelésösztönzés” jegyében!

„A mezőgazdasági termékek legjelentősebb felvevő piacát jelentő hazai élelmiszeripar a hazai piacról egyre inkább kiszorult ... Egyúttal a hazai termékek is kiszorulóban vannak a kiskereskedelmi láncok polcairól. A hazai élelmiszeripar belföldi értékesítése 2002-2009 között közel 30%-kal esett vissza, miközben **már alapvető élelmiszerekből is részben importáló országgá váltunk.**”

„Az élelmiszerek nagy többségére alkalmazott 25%-os, sőt újabban 27%-os ÁFA EU összehasonlításban a legmagasabb. Az ebből fakadó versenyhátrány – különösen a német és lengyel termékek 4-7%-os adóterhelésével szemben – számottevő.”

Ez a mi gazdasági környezetünk! Ez aszály-értékű szándékos rombolás! És nincs is egyedül!

„Az élelmiszer a lakosság egészségét és életminőségét leginkább befolyásoló tényező, stratégiai cikk. Ezért nemzeti érdek, hogy képesek legyünk a lakosság biztonságos, jó minőségű, értékes, szermaradvány-mentes élelmiszerral történő ellátását elsősorban hazai forrásokból biztosítani, az élelmiszer-önrendelkezés elvének megfelelően. Magyarország jelenleg is mintegy 120%-os önellátásra képes az alapvető élelmiszerekből. Ez a szint termelési potenciálunk ésszerű és fenntartható fejlesztésével 150%-ra növelhető, ami a globális élelmiszerigény várható jelentős emelkedésével komoly nemzetgazdasági előnyt jelentene az ország számára.”

„Az „élelmiszer” meglehetősen tág fogalma, az élelmiszereknek az „árak szabad áramlása” kategóriába sorolása, valamint az eltérő szabályozások miatt is egyenlőtlené tett verseny, és a tömeges vásárlói réteg gyenge fizetőképessége lehetőséget ad arra, hogy a feldolgozók nemcsak az olcsó, de a gyenge, esetenként kétes minőségű és eredetű alapanyagokat is „élelmiszerré” dolgozzák fel.”

„Az áruk nem elhanyagolható hányada a feketegazdaságban a járulékok meg nem fizetése vagy az előírások be nem tartása miatt árelőnybe kerülnek a jó minőségű – többnyire hazai – termékkel szemben, amit nem tud kiszűrni a hatósági ellenőrzési rendszer.”

„A mezőgazdasági termékek piaca egyes években meglehetősen szűk, a felvásárlási árak a felvásárlók összefogása és egyes esetekben magas profitkulcsa miatt meglehetősen „nyomott”.”

„A termékláncban a legkiszolgáltatottabb – részben az összefogás hiánya miatt – a termelő, ...”

„Még inkább érinti ez az egyéni és családi gazdaságokat, akik a társas vállalkozásoknál is nehezebben jutnak hitelhez. Az ágazat bankoknak, hitelintézeteknek való kitettsége, ebből következően sérülékenysége emiatt igen nagy.” Ha meri valaki, fordítsa le ezt a mondatot virágnyelvről magyarra!

„A Natura 2000 területek általában a jobb ökológiai állapotú, magasabb természeti tőkéjű területek közé tartoznak ...” Micsoda véletlen!

„A gazdálkodáshoz szükséges **input termékek** (műtrágya, gép, növényvédőszer, keveréktakarmány, állat-egészségügyi termékek) forgalmazása koncentrált, jelentős része külföldről származik. Emiatt az a saját forrás és támogatás, amelyet ezek beszerzésére fordítanak, jelentős részben kiáramlik az országból.”

„A **falusi állattartás, háztáji gazdálkodás nyomokban is alig lelhető fel.** Ezen káros jelenségnek – a falusi életforma meg-változása mellett – gyakran okai azon helytelenül meghozott – már a falvakra is egyre inkább jellemző – helyi rendeletek, amelyek az állattartást gyakorlatilag ellehetetlenítik.” Mennyi véletlen!

„A **vidéki munkahelyek száma évek óta csökken, ezzel párhuzamosan a munkanélküliség folyamatosan növekszik.** Vidéki térségeinkben 2009-re – főleg az ország keleti, észak-keleti és dél-dunántúli térségeiben – összefüggő zónákat alkottak a kiugróan magas munkanélküliséggel rendelkező térségek. Egyes kistérségekben ez 20-25% körül alakult, miközben pl. a fővárosban ennek nagyjából az ötöde ez az érték.”

„A **lakosság foglalkoztatási aránya egyes régiókban – főként Európai Unió összehasonlításban – már vészesen alacsony.**”

„A munkalehetőségek szűkülésével a **működő vállalkozások arányának csökkenése is kimutatható.**”

„**Vidéken összességében lényegesen alacsonyabbak a jövedelmek, mint a fővárosban, valamint a prosperáló nagyobb városainkban.** 2009-ben közel két és félszeres volt az egy lakosra jutó nettó jövedelem a fővárosban és térségében, mint a legalacsonyabb jövedelmi kategóriába tartozó vidéki kistérségek (az ország keleti, északkeleti kistérségei) esetében.”

„Magyarországon, így a vidéki térségekben is **az egykor még hagyományosnak tekinthető helyi közösségek megbomlóban vannak.**”

„A vidéki – főleg a képzett – lakosság elvándorlása következtében egyes térségekben a falvak, tanyák kiürülése figyelhető meg, az **értelmiség** nagyon kis számban van jelen.”

„A **népesedési helyzet katasztrófális képet mutat, a vidéki térségek többségét elöregedés sújtja.**”

„**Egyes térségeket és településtípusokat elnéptelenedés fenyeget.**”

„Az egészségi állapotot és annak meghatározó tényezőit tekintve jelentős a területi, illetve társadalmi-gazdasági tényezők szerinti egyenlőtlenség hazánkban.”

„A területi különbségek a hazai **csecsemőhalálozásban** is kifejezettek, a legalacsonyabb és legmagasabb értékek között közel háromszoros a különbség ...”

„A halandóságban mutatkozó területi különbségek jelentősek Magyarországon.” „Az ÁSZ jelentés szerint több vizsgálat kimutatta a **halandósági többlet túlnyomó része a 10 000 főnél kisebb településeken jelentkezik.**”

„...a **magas halandósággal és krónikus betegségek gyakoribb előfordulásával bíró hátrányos térségekben a legmagasabb a betöltetlen háziorvosi praxisok aránya.**”

„A kis- és aprófalvakat az **általános iskolai ellátás megszűnése** is elérte, illetve egyre inkább fenyegeti.”

„...kistermelői réteg sorsán leginkább szabályozási könnyítésekkel lehet, például adómentességi határ, adó-kedvezmények, a családi gazdaság mérete, tevékenységi lehetősége nyújtson családi egzisztenciát, stb. Az élelmiszerpiacot a minőség érvényre jutása érdekében következetes hatósági ellenőrzéssel, a forgalmazási, adózási, támogatási és egyéb, a piacot befolyásoló tényezők kiegyenlítésével védeni kell, erősítve a tisztességes piaci magatartást, a hazai és a helyi termelők, feldolgozók helyzetbe hozását. Meg kell szüntetni a termelő kiszolgáltatottságát a kereskedelmi partnereknek.”

„Város és vidék közös sorson osztoznak, a vidék gerince pedig a mezőgazdaság.”

„A stratégia átfogó célkitűzése: Vidéki térségeink népességeltartó és népességmegtartó képességének javítása.”

„...a vidéki élet megbecsültségének és vonzerejének helyreállítására, a vidéken élők életminőségének átfogó javítására, a vidék, és általa az ország felemelkedésére.”

„Stratégiánk legfontosabb célja, hogy a vidék ne jelentsen életminőségi hátrányt.”

Tényleg nincs gond és nincs feladat?

1.5 Miként fogalmaz a helytelen döntések következményeiről, a mai helyzetről egy Ph.D. értekezés? Lehetne a mintánk ezen vonatkozásban inkább Ausztria? Nem lenne kedvezőbb egy osztrák fejlesztés modell, mind a dél-amerikai?

(Budapesti Corvinus Egyetem, Politikatudományi Intézet

Schneider Gábor: A közép-európai fővárosi régiók versenyképességének vizsgálata - Hogyan növelhető a Közép-magyarországi régió versenyképessége

Ph.D. értekezés, Budapest, 2009.

Témavezető: Ágh Attila, DSc, egyetemi tanár)

http://phd.lib.uni-corvinus.hu/424/1/schneider_gabor.pdf

„Közép-magyarországi régió”-ként írjuk helyesen Budapest és Pest megye által alkotott régiót. A Közép-magyarországi régiót a disszertációban Központi régióként vagy KMR-ként is jelöljük, mindegyik elnevezés jelentése azonos.”

„A KMR felzárkózása az európai és a nemzetközi „élen állókhoz” megtorpant, nem tud Közép-Európa meghatározó szereplőjévé válni ... A régió komoly fejlődési lehetőségek kapujában áll, de lehetőségeivel egyelőre nem tud élni. Az elmúlt évtizedek reménykeltő tervei és elképzelései – a régió profilját és specializációját illetően – sorra elhalványultak, illetve megmaradtak a tervek és a koncepciók szintjén. Így például a KMR-nek nem sikerült regionális szintű pénzügyi központtá válnia – ahogy a Budapesti Agglomerációs Fejlesztési Tanács 1999-es fejlesztési anyaga tartalmazta –, a közép-európai kulturális vezető szerep is illúzió maradt ...”

„A hazai logisztikai raktárterület háromnegyede, mintegy másfél millió négyzetméter, összpontosul a Középmagyarországi régióban ....”

„Saskia Sassen ugyanakkor kitér az urbanizáció és a globalizációs fejlődés negatív jelenségeire is. Ilyenek a fokozódó regionális különbségek ..., amelyek fokozatos ellentéteket jelentenek az ország többi régiójával szemben, de az adott világvároson belül is súlyos társadalmi konfliktusforrások, amelyek például polarizációt és szegregációt okoznak. Saskia Sassen az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Japán metropolisz térségeit vizsgálva arra a megállapításra jutott, hogy az egyes országokban meglévő területi különbségek tovább növekedtek. A legfejlettebb térségeknek számító globális városok növekedése felgyorsult, addig a globalizáció folyamataiban kevésbé résztvevő régiók növekedése lelassult.

„A „globális csomópontok” és az „Európa motorjaiként” jellemzett régiók Európa legfejlettebb és legversenyképesebb metropoliszrégiói. Közép-Európából egyedül a Bécsi régió tartozik ebbe a kiemelt körbe.”

„A nemzetközi együttműködésekbe bekapcsolt regionális központok kialakításával megkezdődött az uniós területi egyenlőtlenségek enyhítése, a Globális Integrációs Zóna gazdasági hegemoniájának csökkentése ... . Ennek eredménye, hogy amíg az 1990-es évek elején a legfejlettebb és a legfejletlenebb térségek esetében növekvő különbségek voltak tapasztalhatók, addig az ESDP 1999-ben – az EU15-ök esetében - már a különbségek lassú csökkenéséről beszélt. E tekintetben azóta is folyamatos felzárkózás látszik az EU15-nél ... . Az ESPON 1.1.3-as kutatása ugyanakkor bemutatta, hogy az Európai Unió 2004-es első keleti bővítésével a legfejlettebb és a legszegényebb régiók közötti gazdasági fejlettségi arány az egy főre jutó GDP tekintetében a korábbi 1:10-hez 1:30-ra romlott ... .”

„Szemben a nyugat-európai térszerkezettel Közép- Európában a fővárosi régiók aránytalanul magas lakosság számmal és gazdasági fejlettséggel rendelkeznek. Ugyanakkor a regionális pólusok száma kevés, **amelyek nem képesek a fővárosi régiók erőfölényét kiegyenlíteni.** A térszerkezet túlságosan fragmentált és aránytalan ...”

„A közép-európai fővárosi régiók **túlsúlyos gazdasági központok ...”**

„Az országokon belül fokozatosan mélyülnek a fejlettségi különbségek.”

„... a közép-európai fővárosi régiók esetében különösen helytálló az a megállapítás, hogy **a gazdasági fejlettség és a kedvező elérhetőség egymást befolyásoló tényezők. Az Európai Unió régióinak kétharmada esetében egyértelmű összefüggés mutatható ki a gazdasági fejlettség és az elérhetőség között.** A vizsgált régiók másik harmada esetében a kedvezőtlen elhelyezkedés és az átlagnál alacsonyabb gazdasági fejlettség között kapcsolat mutatható ki.”

A Bécsi régió elemzése (íme a mintánk, ahol a legkisebb a különbség a főváros és a vidék között!)

„A tényleges területi önállóságot az biztosítja, hogy **a politikai jogosítványok mellé erős pénzügyi önállóság is párosul. ... Az osztrák modellben a települési, a tartományi és az országos szint széles autonómiával rendelkeznek,** az egyes szintek közötti hatásköröket jogszabályokban rögzítették, a többszintű kormányzás vertikális jellege és a **szubszidiaritás elve jól érvényesül.** ... A fejlődés 1920-as évek erőteljesen centralizált államberendezkedéséből elindulva az 1950-es, az 1960-as és 1970-es évek nagyszabású közigazgatási reformjain át, és az európaizáción alapul. Az európaizációval kibővült a tartományok mozgástere. ... Az osztrák térstruktúra kiegyenlítettebb jellegét az adja, hogy a Bécsi régió mellett meghatározó többszázézes nagyvárosi térségek találhatók, ezek regionális gazdasági központok, valódi adminisztratív funkciókkal. ... **Olyan integrált térség kialakítása volt a cél, ahol magas életszínvonal biztosítható.** Ennek sikerességét támasztja alá a Mercer Human Consulting felmérése, amelyben a világ 250 nagyvárosi térsége közül a Bécs Zürich után a második helyen állt a munkalehetőségek, az élhető környezet, a szabadidős tevékenységek és az egészségügyi ellátások terén ... . Ugyanebben a rangsorban a volt szocialista országok közül Prága áll a legkedvezőbb helyen, a cseh főváros a hetvenegyedik. Prágát szorososan követi Budapest, amely a hetvenegyedik, Varsó pedig a nyolcvanötödik. Az osztrák fővárosi régió esetében alulról szerveződő regionalizmust találtunk. A helyi szint, a tartomány és a szövetségi állam kapcsolatában a vertikális kormányzás működése, egymásra épülése jól kimutatható, **a döntéshozatalban érvényesül a szubszidiaritás elve.** A föderális államberendezkedés szubnacionális szinten széleskörű autonómiát biztosít a tartományoknak .... **A térségi decentralizáció elvét és a policentrikusságot látjuk, amelyek a tartományok helyi pólusainak megerősítésére irányulnak. Mindenképpen előremutató jelenség, hogy az itt elfogadott döntések erős szakmai és társadalmi bázissal rendelkeznek, amelyeket a politikai döntéshozatali szint - az érintett tartományok, települési önkormányzatok – egyre nagyobb számban vesz át. A statisztikai mutatók alapján ugyanakkor azt is láthatjuk, hogy a lemaradásban lévő területek felzárkózása is folyamatos az uniós átlaghoz.”**

NEM MEGOLDHATATLAN TEHÁT A FELADAT!

A Közép-magyarországi régió elemzése (DE ÍGY NEM MEGY, NEM FOG MENNI!)

„... Budapest és agglomerációs övezetén kívül Magyarországon teljes mértékben hiányoznak a nagyvárosi térségek, amelyek megfelelő lakosságsszámmal és regionális térségi vonzerővel rendelkezének. ... A magyar térstruktúra egyik komoly problémája, hogy hiányoznak a mintegy fél milliós lakosságú nagyvárosi térségek, amelyek a közepes vagy nagyméretű európai országok esetében meghatározó regionális pólusokként működnek. ... Kidolgozásra került az ún. Pólus program, amely Győr, Pécs, Székesfehérvár és Veszprém (mint társközpontok), Miskolc, Debrecen és Szeged nagyvárosi térségi funkcióit kívánja megerősíteni. Számottevő vonzerővel rendelkező regionális pólusok azonban a mai napig nem alakultak ki Magyarországon.”

„Így a magyar fővárosi régió vonatkozásában is érvényes: gazdaságilag túlsúlyos a régió, ... Minden lényeges gazdasági mutató a régió erőteljes túlsúlyát mutatja. ... Így a külföldi működőtőke hatvannégy százaléka, a beruházások több mint ötven százaléka koncentrálódik a régióban az országos átlaghoz viszonyítva. ... A régióba koncentrálódik a pénzügyi szektor, a távközlés és az info-kommunikációs technológia, a logisztikai szektor, a gyógyszeripar, továbbá a média ágazat több mint ötven százaléka. ... A húzó kereskedelmi szolgáltatások mellett jelentős még a gépipar, a feldolgozóipar, a vegyipar és az élelmiszeripar aránya is. ... A magas hozzáadott értékű termelés is jellemzően a KMR-be összpontosul. ... A közép-európai térségben erős versenyképességi előnyt jelent, hogy a KMR-ben a legnagyobb a logisztikai ágazat teljesítménye ... A több mint harminc ipari parkkal és mintegy tíz inkubátorházzal a régió helyzete szintén kimagasló a térségben ... . Ebből huszonnégy a fővárosba és az agglomerációs övezetbe koncentrálódik ... . A hazai felsőoktatás e régióba, döntően a fővárosba koncentrálódik. Ez több mint harmincöt egyetemet és hetven kart jelent, valamint a felsőoktatásban tanulók mintegy ötven százalékát ... a KMR az ország elsőszámú turisztikai területe.”

„Az uniós kohéziós és előrehaladási jelentések alapján bemutattuk, hogy **amíg az EU15-ök esetében a fejlettségi különbségek csökkennek, addig a közép-európai térség felzárkózása alkalmával növekednek a fejlettségi különbségek a régiók között** ... . Közép-Európa úgy zárkózik fel az uniós átlaghoz, hogy a legfejlettebb régiói fejlődnek folyamatosan. Ugyanakkor **motorfunkciójukat nem tudják hatékonyan betölteni**, amelyet az országokon belül fokozatosan mélyülő fejlettségi különbségek is mutatnak.”

„A fővárosi régiók **monocentrikus helyzetben vannak** Közép-Európában. Általános megállapításunk volt, hogy **a térstruktúrát aszimmetria jellemzi**, a települési szint erőteljesen fragmentált. ... Rámutattunk, hogy lakosságsszám és gazdasági kapacitás tekintetében **aránytalan koncentráció ment végbe** a fővárosi régiókban. ... **A közép-európai fővárosi régiók területi és lakossági arányuknál lényegesen nagyobb súllyal bírnak országuk gazdaságában.**”

„A Közép-magyarországi régió esetében is kimutattuk a regionális specializáció meglétét. Megoldásra váró probléma, hogy a régió térstruktúrája és gazdasági fejlettsége még mindig **túlságosan aszimmetrikus, a főváros erőfölénye óriási.**”

„**A térszerkezetben monocentrikus jellege, a gazdasági túlsúlya**, a kutatás-fejlesztés és az innovációs képességek koncentrációja, a termelési szerkezetben a szolgáltatási szektor dominanciája, valamint a csomóponti elérhetőségek is jól mutatták valamennyi középeurópai fővárosi régió kiemelt helyzetét.”

„A fővárosi régiók összehasonlításában bemutattuk, hogy **a magyar fővárosi régió növekvő lemaradásban van az osztrák és a cseh fővárosi régiótól. ... Az elmúlt évek fejlődési folyamatai is azt mutatták, hogy ezt a hátrányt a magyar fővárosi régió nem tudta ledolgozni, lemaradása tovább mélyült.**”

„A régió nem tudja a monocentrikus jellegből adódó előnyöket és hátrányokat megfelelő módon kiaknázni, illetve ellensúlyozni. **A Közép-magyarországi régió a nemzetközi**

kapcsolatteremtésben és hálózati együttműködésben is elmarad az élen álló Bécsi régiótól. A régió intézményei a jelenlegi működésükben alkalmatlanok arra, hogy komolyabb nemzetközi együttműködésekben részt vegyenek, mert közreműködő szervezetként az uniós regionális politika lebonyolítására, valamint a hazai pályázati források menedzsmentjére specializálódtak. A régió transzregionális együttműködéseit nehezíti, hogy földrajzi elhelyezkedése okán nincsen potenciális nagyvárosi régió a közelében. Ez azt jelenti, hogy olyan eurorégiós kezdeményezést, mint a CENTROPE, nem tud kialakítani, nemzetközi szerepvállalását másfajta együttműködésekre szükséges kiterjesztenie.”

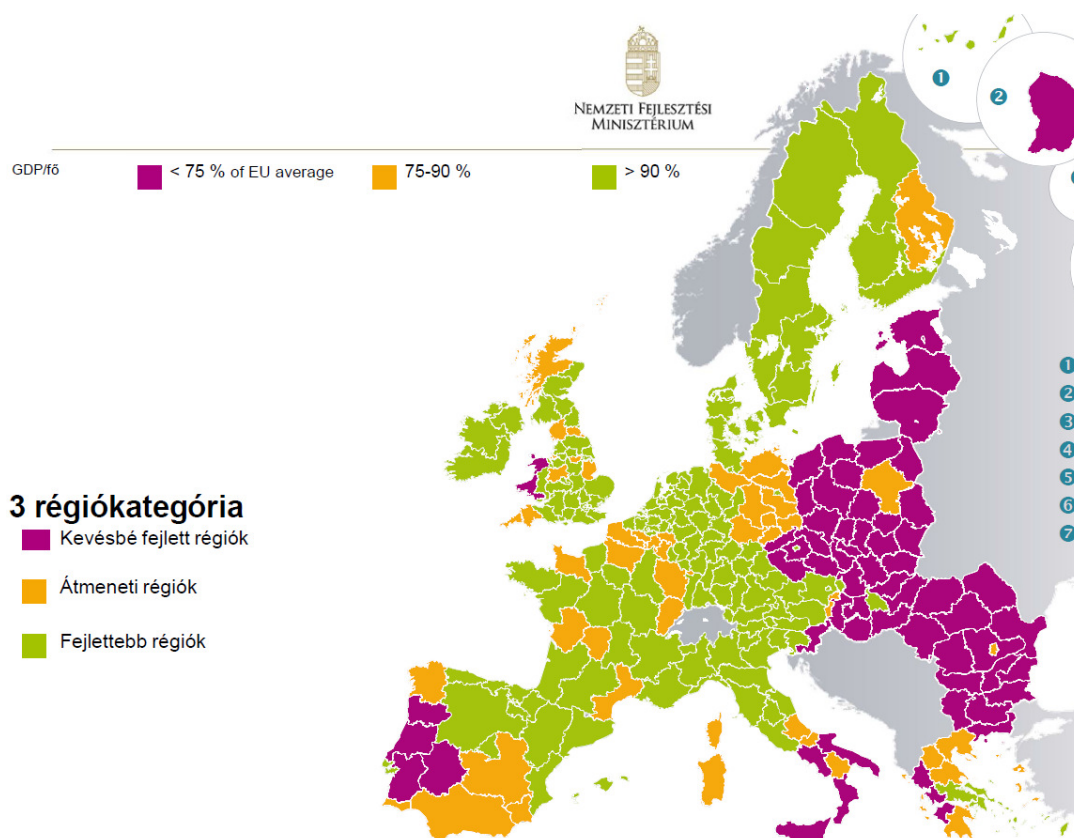
„A régió fejlesztési stratégiáiban a híd-funkció és a kapuváros koncepciója régóta jelen van. Elemzéseink ugyanakkor azt mutatják, hogy e téren átfogó eredmények nem születtek. **Így KMR észak-déli és a kelet-nyugati csomópont szerepe, a Balkán, esetleg Oroszország felé közép-európai kapu-funkciónk egyelőre még csak egy romantikus ábránd.**”

A ROMANTIKUS ÁBRÁNDOK!

2. A téziseim

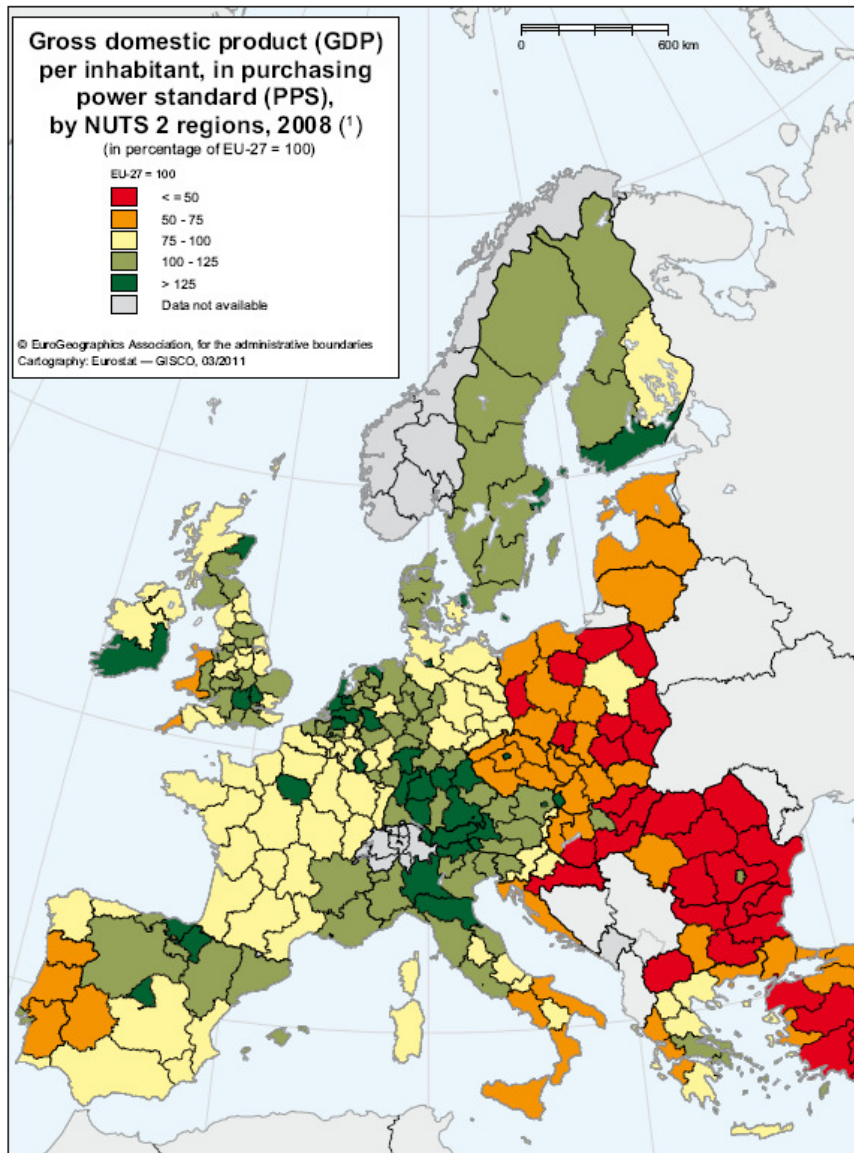
2.1. Az első tézisem: Magyarország legalább két részre szétszakadt, alapvetően Budapestre és a Budapesten túli Magyarországra, de felosztható a Balatontól északra lévő országgrészre - együtt Budapesttel - és az ezeken túli maradékra.

Budapest Európában

http://www.fomterv.hu/mmk/?q=system/files/15_Kov%C3%A1cs-Nagy%20Rita.pdf

Budapest egy sziget, zöld sziget a lila tengerben! **Budapest két kategóriával magasabban van, mint Magyarország rajta kívüli része! Budapest európai szinten, de mennyibe került ez az országnak? Talán érdemes lenne kimutatni azt, hogy mennyibe kerülne egy másik magyar régiót ugyanerre a „zöld” szintre eljuttatni!**

(¹) Turkey, 2006.

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/GDP_at_regional_level

Mivel a 2009-es helyzet ugyanez és a 2008-as térkép színezése kedvezőbb, ezt másoltam be. Ez a térkép is az egy főre jutó GDP értékét mutatja régióként. Mint az a bal felső sarokban lévő skálában látható, **a piros szín jelenti a legszegényebb régiókat, ide esik Magyarország majdnem az összes régiója.** Ennél egy fokozattal kedvezőbbet jelöl az okkersárga szín. Nálunk ebbe tartozik a Balaton feletti Magyarország rész. A következő fokozat a citromsárga szín, mely Magyarországon nincs! Franciaország majdnem teljes

egészében ilyen; csak azért, hogy legyen képünk a citromsárga jelentéséről. Negyedik fokozat a világoszöld, melybe a Közép-Magyarországi régió, azaz Budapest tartozik. Európában ez nagyjából Németország színe! Végül a leggazdagabb vidékeket jelöli a sötétzöld, melyek Európa legfontosabb régiói. **Egyértelmű: minél tarkább egy ország, annál nagyobb a baj a fejlesztési politikájával!**

Budapest Közép-Európában

„Budapest nélkül a magyar gazdaság nem létezik”

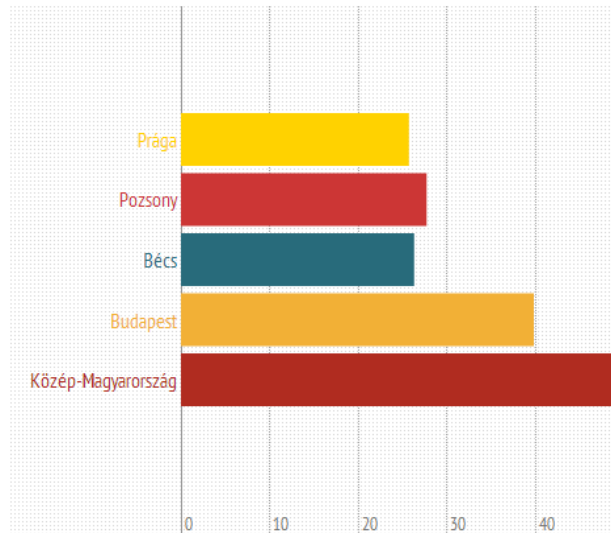
(HVG 2013. június 11. Szerző: Nagy Gergő)

„Csehország, Szlovákia, Ausztria és Magyarország fővárosait sokszor úgy emlegetik, mint egymás versenytársait, illetve együttműködő partnereit. Prága, Pozsony, Bécs és Budapest fejlettsége gazdaságilag messze az uniós átlag feletti, Magyarországon és bizonyos mértékben Szlovákiában viszont **túlzottan fővárosközpontú az ország gazdasági struktúrája**. Pozsony súlya is nagy, de Magyarország esetében kis túlzással élve azt mondhatnánk, hogy Budapest nélkül – leszámítva pár ipari központot – gazdaságunk nem létezne.”

„A cseh, osztrák, szlovák és magyar **fővárosok ugyanakkor nem csak egymással állnak küzdelemben a régiós és nemzetközi porondon, hanem saját országukon belül is. Ahol azonban gyakorlatilag egyből a fő esélyesként indulnak, elviszik a befektetések, képzett munkaerő jelentős részét**, és a turizmusból származó bevételek is itt koncentrálnak. A közép-európai uniós tagállamok fő gazdasági motorjai a fővárosok, a számok alapján az uniós átlaghoz képest is nagy jólétben élő négy település teljesítménye az egyenlőtlen eloszlás miatt azonban komolyan torzítja az egy-egy ország gazdaságáról alkotott képet, nem is beszélve a társadalmi különbségekről. **Budapest vízfej-súlya még a többi régiós tagállam fővárosáénál is nagyobb.**”

„Ha azonban csak Budapest nézzük, akkor már megközelítjük a többi régiós főváros eredményét – az uniós átlag 148 százalékán áll a város –, bár még így is majdnem 20 százalékos az elmaradás a legtöbbször etalonnak tekintett Bécsről.”

Prága, Pozsony, Bécs, Budapest részesedése az adott ország GDP-jéből (2010, PPS, %)

forrás: Eurostat, KSH, hvg.hu gyűjtés

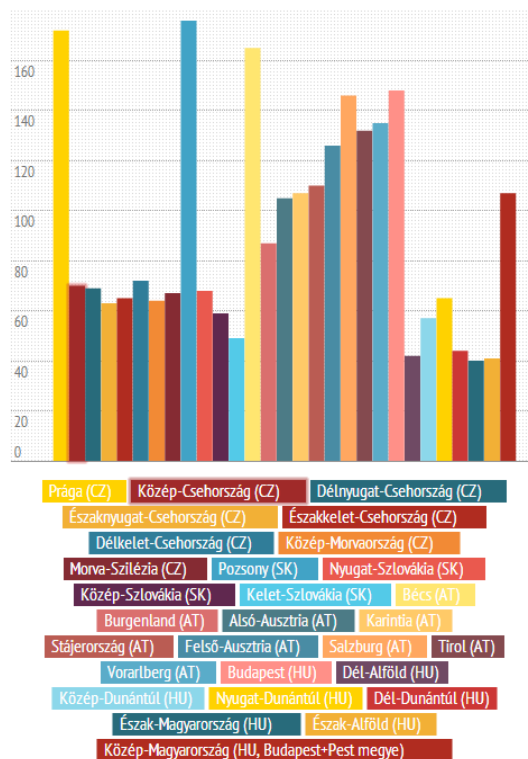
Budapest még ezek közül is kilóg!

„Budapest és Szlovákia nagyon kiugrik az országos átlagból

A fővárosok uniós átlaghoz mért nagyobb jóléte egyáltalán nem probléma az olyan államokban, ahol a többi régió is közelíti a nemzeti, illetve uniós átlagot. Ausztriában mindegyik régió fejlettsége – Burgenland kivételével (87 százalék) –, az uniós átlagot jóval meghaladja, Salzburg például a számok alapján Budapest gazdasági fejlettségével van egy szinten (146 százalék). Csehországban már árnyaltabb a helyzet, ott a Brnót magában foglaló délkeleti régió követi a fővárost 72 százalékkal, ezt pedig a Prágát körülölelő közép-csehországi terület követi (70 százalék). A legszegényebb cseh régió az északnyugati, 63 százalékkal. Összehasonlításképpen a gazdasági fejlettség tekintetében Magyarország 2010-ben az EU átlagának 65 százalékán állt. Szlovákiában már jóval nagyobbak a különbségek, a több autógyárat is magában foglaló Nyugat-Szlovákia az uniós átlag 68 százalékán áll, a legszegényebb régió pedig Kelet-Szlovákia, az EU átlagának 49 százalékán.

A négy közép-európai állam közül ebben a tekintetben Magyarországon a legrosszabb a helyzet. Míg Budapest fejlettsége rendkívül örvendetes, addig a többi magyar régió – a nyugat-dunántúli kivételével – csapnivaló helyzetben van. Nyugat-Dunántúl még valamennyire hozza az egész ország gazdasági fejlettségének átlagát (65 százalék), a többi régió azonban a számok tükrében igen rosszul áll. Négy magyarországi régió – Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Dél-Alföld, Észak-Magyarország – az uniós átlag 50 százaléka alatt található, ebből a csoportból Észak-Magyarország épphogy eléri a 40-et. A Közép-Dunántúl a hazai középmezőny tetején helyezkedik el 57 százalékkal.”

A cseh, szlovák, osztrák és magyar régiók gazdasági fejlettsége (EU27=100%, 2010, PPS)

forrás: Eurostat, hvg.hu gyűjtés

„A magyar főváros országon belüli súlya 2007 és 2010 között még nőtt is, bő 3 százalékkal. A gazdasági válság következtében a többi régiós országban is előfordulhatott hasonló, pár százalékos változás, ám mivel Magyarországon Budapest súlya már korábban is igen nagy volt, az arány növekedése tovább erősíti az ország fejnehez struktúráját.”

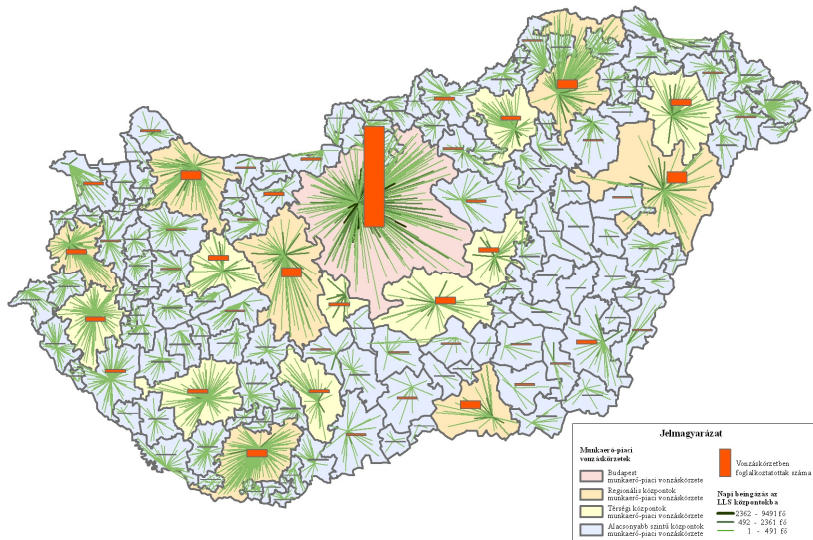
„Messzemutató, több évtizedre szóló felzárkóztató programokra lenne szükség, mivel e régiók fővárosoktól történő leszakadása úgy tűnik, megállíthatatlan. Csakúgy, mint a fővárosok gazdasági szárnyalása.”

http://hvg.hu/gazdasag/20130610_Budapest_nelkul_a_magyar_gazdasag_nem_let

Budapest Magyarországon

Az előbbi rajzból megállapítható: **Budapest két osztállyal kedvezőbb helyzetben van, mint Magyarország zöme!** Nincs jobb a hazai helyzet bemutatására a KSH évenként kiadott Területi statisztikai évkönyveinél. A legutóbbiból kimásoltam a legfontosabbnak vélt ábrákat. Van egy mindennél fejlettebb Budapest és van egy jóval fejletlenebb nem-Budapest, azaz a vidék. **Ami ma a leglényegesebb kérdés: hol vannak a munkahelyek az országban?** A térképen a piros oszlopok mutatják a foglalkoztatottak számát az országban. Mindennél nagyobb a budapesti oszlop! **A kép egyedül is**

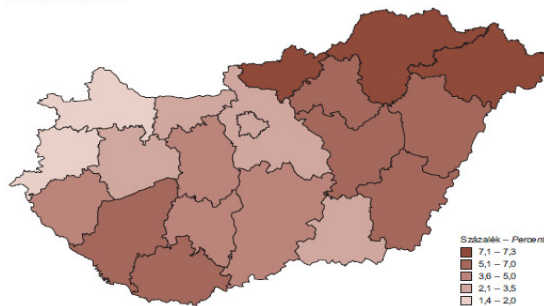
mutatja az országon belőli rettenetes inhomogenitást, melynek számtalan következménye van! Lényegében elég lenne ennél az egy ábránál megállni. Látszik az is rózsaszínnel jelölve, hogy Budapest milyen hatalmas területről szipkázza el a munkaerőt, azaz milyen nagy a „munkaerőpiaci vonzáskörzete”.

„Lehetőségek a városok és térségek fejlesztésben, 2014 – 2020”
(Salamin Géza főosztályvezető, MUT konferencia, Mosonmagyaróvár, 2013.)

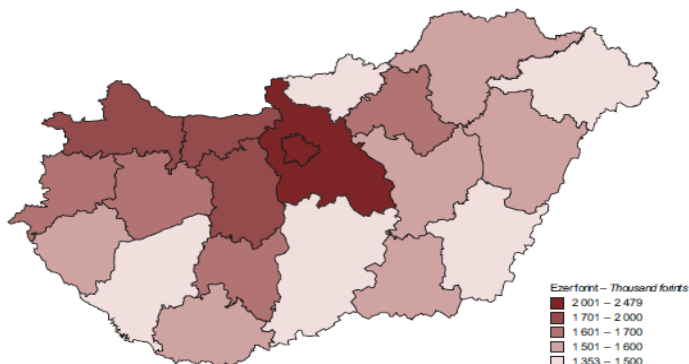
Adódik ennek rögtön az ellentéte!
Az állást keresők aránya (szinte pontosan ugyanazon területrészeken!)
(2011.):

5. A 180 napon túl nyilvántartott álláskereső aránya a munkavállalási korú népességből megyénként, 2011. december 20.
Rate of registered jobseekers over 180 days in population of working age by counties, 20th December 2011

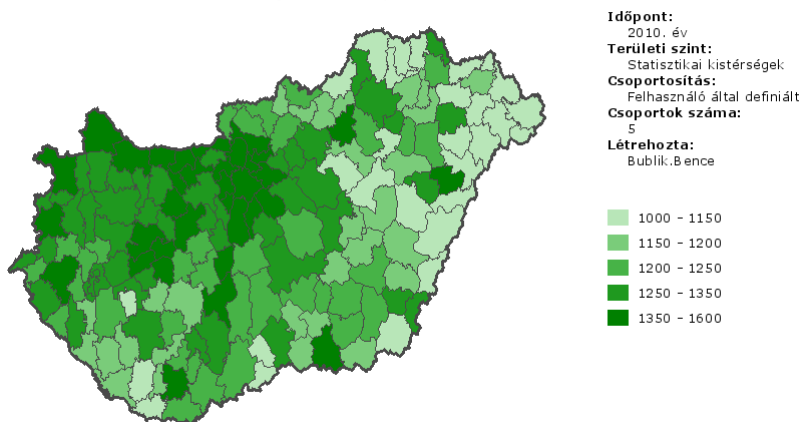
Az egy főre jutó jövedelem eloszlása, mely mindennek az alapja (2011.):

7. Az egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem megyénként, 2011
 Gross income serving as basis of the personal income tax per tax-payer by counties, 2011

Látható: Budapest a legjobb helyzetben! Ebben a kategóriában egyik megye sincs! A főváros után legkedvezőbb a helyzet a Balatontól északra lévő megyékben és Budapesten. Nyilvánvaló, hogy a 23 év privatizációs itthon maradt bevételeinek a zöme a fővárosba került, a legújabb iparfejlesztések pedig Budapestre és a Balaton feletti megyékbe jutott. Lényegében nem változtatja meg az előbbi képet az ún. korrigált becsült jövedelem eloszlása (2010.) sem.

Korrigált becsült jövedelem (ezer Ft)

© Erőforrástérkép, MTA KTI

http://www.portfolio.hu/gazdasag/adozas/nem_vart_toresvonal_az_országban_a_jovedelemeltitkolás_m_anten.182919.html?utm_source=index_main&utm_medium=portfolio_box&utm_campaign=portfoliobox

A területi jövedelmi különbségeket mutatja be a HVG 2013. szeptember 21-i száma a Megyék, régiók statisztikai zsebkönyve 2012. alapján. Külön a fizikai munkásokét, és külön a szellemiekét. Az alábbi két táblázatot ez alapján szerkesztettem. A táblázatok utolsó oszlopa arányszám (%), melynek alapja a táblázat legnagyobb értéke.

A táblázatban színeztem az országos átlag alatti megyéket!

Munkajövedelem, fizikai, havi, 2012. (Ft/hó)

Győr-Moson-Sopron	198283	100
Budapest	185038	93
Komárom-Esztergom	181781	92
Fejér	177168	89
Heves	175047	88
Tolna	167280	84
Vas	164516	83
Veszprém	157914	80
Pest	157233	79
Csongrád	152689	77
Bács-Kiskun	148745	75
Zala	146175	74
Nógrád	146072	74
Jász-Nagykun-Szolnok	145155	73
Baranya	144857	73
Hajdú-Bihar	144666	73
Somogy	141395	71
Borsod-Abaúj-Zemplén	141266	71
Békés	135080	68
Szabolcs-Szatmár-Bereg	129246	65

Átlagkereset, havi nettó, szellemi, 2012. (Ft/hó)

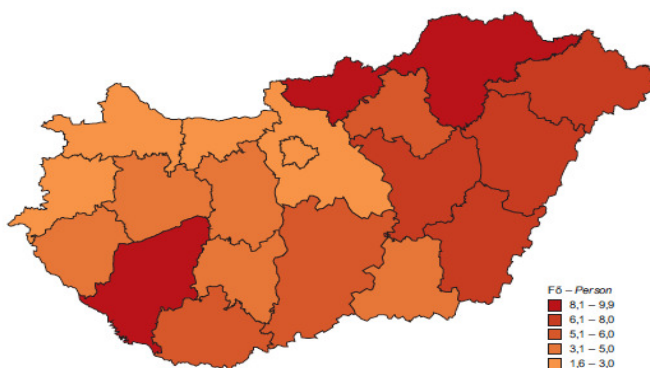
Budapest	226070	100
Fejér	186308	82
Komárom-Esztergom	183555	81
Győr-Moson-Sopron	181185	80
Pest	179256	79
Tolna	168342	74
Heves	163813	72
Vas	160236	71
Veszprém	157357	70
Hajdú-Bihar	155629	69
Baranya	154193	68
Somogy	154106	68
Borsod-Abaúj-Zemplén	153010	68
Jász-Nagykun-Szolnok	152768	68
Bács-Kiskun	151363	67
Csongrád	150583	67
Zala	147329	65
Szabolcs-Szatmár-Bereg	144928	64
Nógrád	141432	63
Békés	136911	61

Különösen súlyos a helyzet a szellemi dolgozók bérénel, hiszen ezeknél a Budapesten kívüli Magyarország bére az országos átlag alatti. Csoda, ha elvándorolnak. Kicsiben ugyanaz játszódik le, mint az Európai Unióban, ahol a periférián lévő országokban szándékosan alacsonyan tartott fizetések miatt egyszerűen el tudják szívni magukhoz a munkaerőt. Míg az EU-ból bejövő pénzekről az országban óriástáblákat kötelező elhelyeznünk, addig sajnós az emberi erőforrás kivonásról nem készített az EU óriástáblákat az országban! Amíg ez a különbség ilyen nagy, nem lehet az áramlást megállítani vagy legalább lecsökkenteni.

Ez a mutató azért rendkívül fontos, mert ez egyúttal az életszínvonal, az életminőség mutatója is!

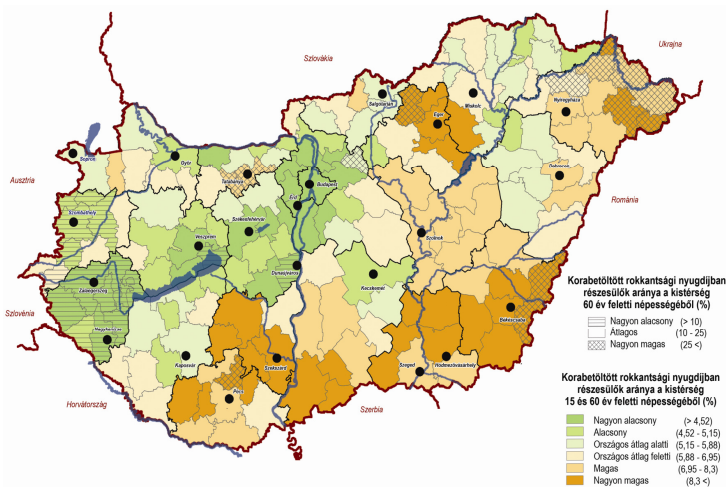
A szociális segélyben részesülők aránya (2011.)

15. A rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma ezer lakosra megyénként, 2011
Average number of regular social support recipients per thousand inhabitants by counties, 2011

Megint ugyanazon országrészekről van szó, a Balaton feletti, Budapestet is magába foglaló országrészről és a maradékról.

A rokkantsági nyugdíjban részesülők aránya:

„Lehetőségek a városok és térségek fejlesztésben, 2014 – 2020”

(Salamin Géza főosztályvezető, MUT konferencia, Mosonmagyaróvár, 2013.)

Megint ugyanazon országrészekről van szó, a Balaton feletti, Budapestet is magába foglaló országrészről és a maradékról.

Egy biológiai analógia

Analógia, kiugrásban, az elkülönülésben és a működésben.

Rákos sejt, illusztráció

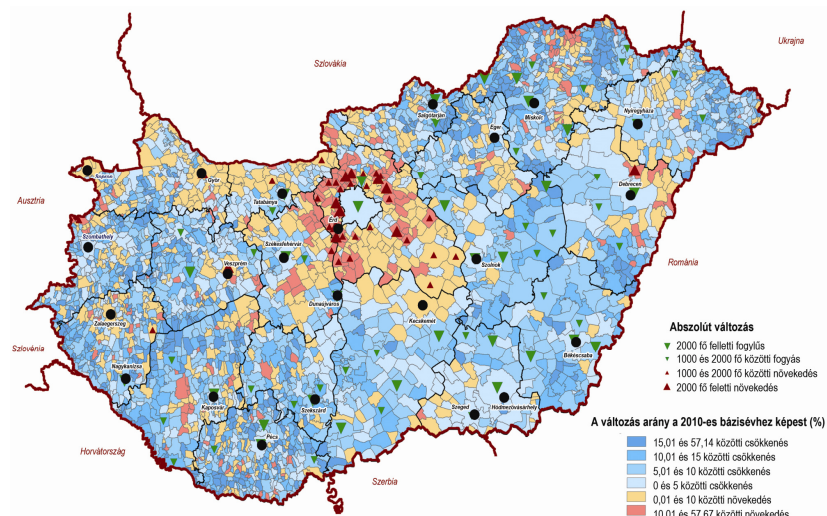
A rák új nézőpontból: a daganatok fizikája

<http://www.origo.hu/tudomany/20130722-a-daganatok-fizikaja.html>

Ez a rákos sejt nagyon kiemelkedik környezetéből. A semmiben – ez a „vidék” - néhány óriásra nőtt „metropolisz” látszik. Csápjaik (utak, vasutak, kapcsolatok) szívják a környezet anyagait, energiáit, és ettől egyre nagyobbak lesznek, míg halált nem okoznak.

Hogyan alkalmazkodik a magyar népesség ehhez a torz világhoz?

Demográfiai prognózis (2010-2021)

„Lehetőségek a városok és térségek fejlesztésben, 2014 – 2020”
(Salamin Géza főosztályvezető, MUT konferencia, Mosonmagyaróvár, 2013.)

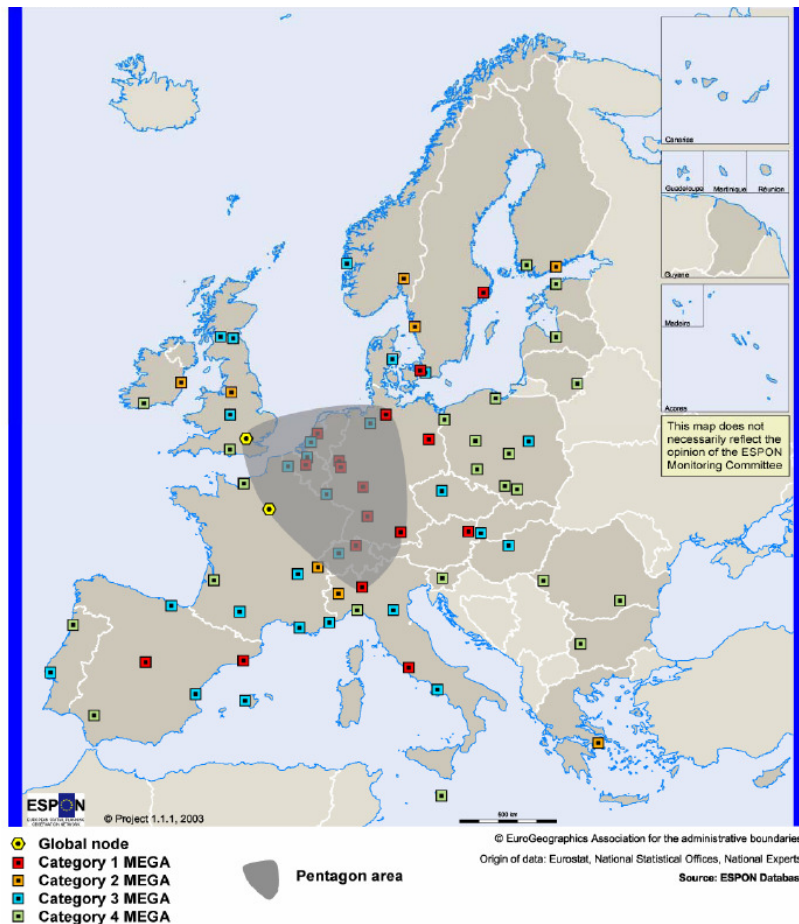
A kiszolgáltatott nép, mivel más nem tud tenni: elmenekül a késsel jelölt területekről a sárgák felé! Emberek nélkül pedig hogyan lesz fejlett a vidék? **Ez a térkép pontosan kirajzolja a 4-5 milliósra elképzelt Budapest megapoliszt.**

A Budapest-fejlesztés költségei

Magyarország az elmúlt évtizedekben is sokat áldozhatott arra, hogy Budapest méltó módon vegyen részt a környező nagyvárosok versenyében! Budapest azonban nem csak a külföldi nagyvárosokkal van versenyben, hanem – ahogyan az egyik előbbi idézet megállapítja – versenyben van az egyéb magyar településekkel és az országgal is. A verseny elsősorban a fejlesztési pénzekért folyik. **De miféle verseny az, melyben a versenyszabályokat az egyik versenyző határozza meg a többi versenyző rovására és még a versenyhez szükséges pénzt is az egyik versenyző osztja?** Minden bizonnyal be kellett, be kell áldozni emiatt a vidéket, mondván: sajnos ez a helyzet, melyen nem lehet egyik napról a másikra változtatni, mert úgymond ennek mondjuk történelmi hagyományai vannak. Sajnos, a régi trükközés szerint, a fővárosi fejlesztéseket országosként tálalják, elkenve azt, hogy mennyi forrás lett felhasználva Budapesten. **Nagyszerű lenne az, ha a főváros-fejlesztési és a vidékfejlesztési koncepciók elválásának mintájára lehetne látni pontosan azt is, hogy ezután mennyi megy a fővárosra és mennyi a vidékre.**

Lett-e eredménye a sok erőlködésnek?

Nem!

„Lehetőségek a városok és térségek fejlesztésben, 2014 – 2020”
 (Salamin Géza főosztályvezető, MUT konferencia, Mosonmagyaróvár, 2013.)

A térkép jelmagyarázata alapján egyértelműen láthatók a városok besorolási kategóriái. Bécs az 1-es, míg Budapest 3-as kategóriába van sorolva, tehát két kategóriával lejjebb! A görcsölés tehát nem hozta meg a várt eredményt, **Budapest Bécsset nem érte utol, hanem még meg sem közelítette!** A sok forrás felhasználása ellenére messzebb van Budapest Bécsről, mint valaha! A térkép mutatja az ún. „kétsebességes Európát is. Bécs lakosszáma: 1 705 080 fő (<http://hu.wikipedia.org/wiki/B%C3%A9cs>), Budapesté pedig: 1 740 041 fő (<http://hu.wikipedia.org/wiki/Budapest>), tehát egyforma! **Mintha nem ezen múlna!**

Ezek után súlyos döntési hiba, rendkívüli aránytalanság a 9,9 milliós országban 4-5 milliós lélekszámú metropoliszá hizlalni Budapestet!

Sajnos még a legújabb fejlesztési elképzelésekben is az egyik leginkább hangsúlyozott elem a 4-5 milliós metropolisz szükségessége, és az ennek érdekében tett lépések sora. **Ezzel a különbségek csökkentése helyett éppen annak a fordítottját, a különbségek növelését segítjük elő!** Hatalmas aránytalanságot állítunk elő, melyre Európában nincs példa. Meg kell figyelni a mai, közel 2 milliós Budapest agy- és forráselszívó hatását! Mekkora lesz ugyanez egy 4-5 milliós metropolisz esetén? Mi marad ezután meg vidékként? **Vajon a franciák miért nem telepítik át Franciaország**

lakosságának felét Párizsba? Vagy az amerikaiak az USA lakosságának felét Washingtonba? Nyilvánvalóan nem ez a megoldás, ez egy tévút.

2.2. A második tézisem: Budapest nem „sugároz”

Természetesen nem abban az értelemben, ahogyan azt Csernobil teszi! A Budapestre fejlesztés címen elkölteni szánt pénzek biztosításának egyik legfőbb érve az, hogy költsünk minél többet a fővárosra, mert ha az beindul, majd abból minden jót fog kapni a vidék, a főváros mozdonyként magával fogja húzni a vidéket, ahová majd szétárad a fentről kapott jólét. Nos, ez sem jött be! **Ha ez igaz lenne, akkor a nagy területi különbségek nem léteznének, az ország nem szakadt volna szét.** Az élet az elmúlt 50-90 évben bebizonyította, hogy ez egy hazug állítás. Ennyi idő alatt ugyanis már látszódnia kellene valaminek. Szomorú az, hogy a napnál világosabb tények ellenére az érv ma is érv. **A sugárzástan hívóinek pedig javaslom: költsük ezután a pénzeket a vidékre, mondván: a vidék lesz a motor, majd a vidék sugároz, mely magával húzza Budapestet is! Miért nem tetszik a tükörkép?**

2.3. A harmadik tézisem: ha hamis a helyzetértékelés, hamis lesz a jövőkép is!

Az alábbi idézetek forrása „Budapest Területfejlesztési Konceptiója, Budapest, 2013. május”, mely megtalálható:

<http://infoszab.budapest.hu:8080/Hirdetmenyek.aspx>

A rossz a cél meghatározása: legyen Budapest metropolisz!

Igaz, hozzánk képest a templom egere milliárdos, de nem lehetünk meg egy metropolisz nélkül! Ez mára puhábbá vált, most mely a fejlesztési anyagban budapesti gazdasági térségként jelenik meg. „A Studio Metropolitana célja Budapest metropolisz hosszú távú sikerének megalapozása az újraformálódó Európai Unióban.”

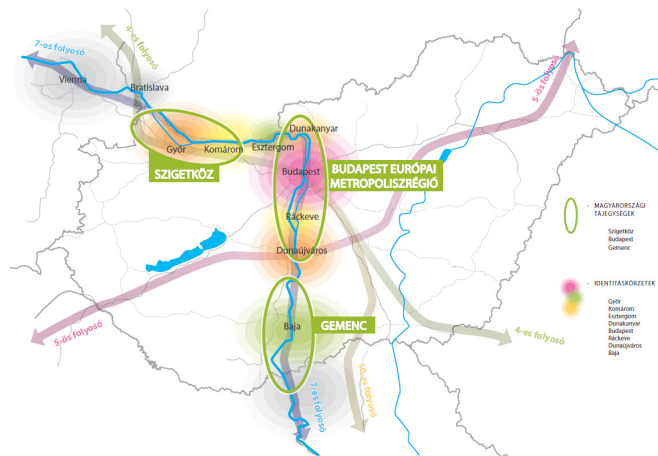
<http://www.flowpr.hu/ugyfeleink/studio-metropolitana-budapest-ugyfeleink/2010/03/30/studio-metropolitana?lang=hu>

„Kiinduló irányelv ... **Budapestnek, mint európai metropolisznak a pozícionálása** illetve márkásítása a Dunával.”

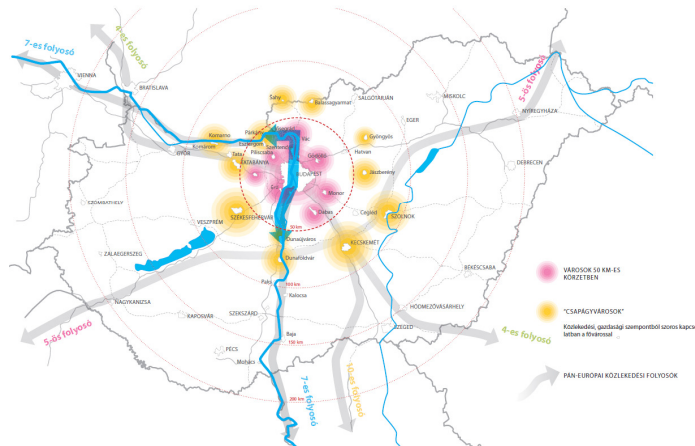
„Budapest erőssége egyben a legnagyobb gyengesége is (pl. a régi Párizs modellhez hasonlóan) a metropolisz központja. dominálja a növekedést és a perifériák egyensúlyát. **A város közlekedési hálózatának sugaras szerkezete előnytelen az agglomerációban, a szuburbanizáció célterületein élő lakosságának,** torlódást okoz a fő közlekedési vonalakon.”

Ezek után logikus az, hogy majdnem az összes ábrájuk sugaras? A koncentrikus körök bevezetése és uralma látható az anyag ábráin. **A pókháló analógiája, melynek a közepén az örökké éhes Budapest-pók vadászik.**

MAGYARORSZÁGI DUNA METROPOLISZ RÉGIÓK

BUDAPESTI EURÓPAI METROPOLISZRÉGIÓ

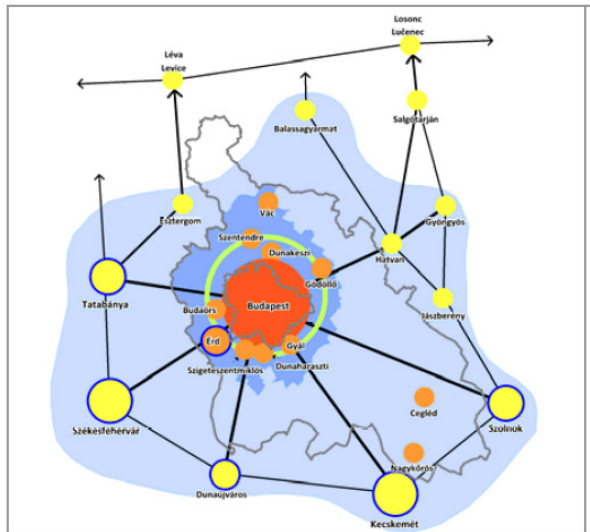

http://www.studmet.hu/public/files/final_structure_plan_hu.pdf

„Gauder Péter szerint olyan változások közepette élünk, melyekre egy ambiciózus nagyvárosnak reagálnia kell. A kihívások éppen Európa átalakulásával, a keleti térrészek felzárkózásával mint lassabb folyamattal kapcsolatosak. Csakis egy „változó város” kínál lehetőséget arra, hogy megtervezhessük annak jövőjét és menedzselhessük azokat a társadalmi és gazdasági folyamatokat, melyek hatással vannak a város „hardverjére”, azaz épített környezetére. A Studio Metropolitana ebben három fő területre koncentrált. Az egyik a metropolizáció, azaz a nagyvárossá válás, avagy **Budapest Európai metropolisszá fejlesztésének lehetősége**, hogy a megújuló kontinensen pozícióelőnyre tegyen szert.”

http://nol.hu/belfold/budapest_avagy_szurke_varoskep_az_eu-elnoksegre

Íme az áhított metropolisz, egy önállóvá válni készülő országgrész, a városállam.

„...egy európai szinten pozícionálható egységes budapesti gazdasági tér kialakítása érdekében ...” Metropolisz = budapesti gazdasági tér! Csak ennyi a változás, ha ez változás.

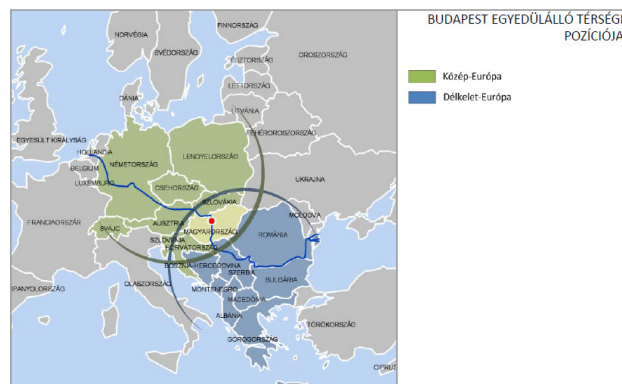
Valóban „különleges” a földrajzi helyzet?

„Budapest az európai kontinens egy minden irányból jól átjárható kereszteződésében helyezkedik el. Európán belüli földrajzi helyzete egyedülálló adottságokat hordoz, ami a város jövőbeni makroregionális szerepének meghatározó eleme lehet.”

„Budapest számára a lehetséges kitérés pontok:

„... a centrális szerepből adódó kapu helyzetű nagyvárosias térség, ...”

Az alábbi térkép a fejlesztési anyagból ered. Az anyag zölddel sajátosan definiálja Közép-Európát. Ez egyébként Közép-Európa egyik legvitatottabb meghatározása. Az előbb leírtakkal ellentétben Budapest Közép-Európa délkeleti **perifériáján** található. A szövegben Budapestre leírtak inkább Prágára igazak! **Valójában nem Budapest van Európa szívében, hanem Magyarország!**

De miként is állt elő a különlegesnek tartott földrajzi helyzet? Béccsel szemben Budapestet ellenpólusként kívánták elődeink állítani. Erőt és pénzt nem kímélve csináltak egy magyar Béccset. Elsősorban úgy, hogy egy sugaras

szerkezetű közlekedési infrastruktúrát tettek Budapest alá. Másodsorban mindent Budapestre telepítettek, ami számított, és ami számít. Harmadszor a munkahelyek zömét Budapesten hozták létre. Negyedszer jóval magasabbak a budapesti fizetések a vidékinél. A többit már megoldja az élet, hiszen ez egy öngerjesztő folyamattá lett. **Melyik nagy német városra nem lehetne a különleges földrajzi helyzetet elmesélni?** Mintha nem is ezen múlna a dolog! **Budapest a régi, a Nagy-Magyarország számára készült. A mai töredék Magyarországnak már ma is túl nagy. Az új budapesti koncepció a már ma is túl nagy Budapestet teszi többszörösevé, ami hatalmas aránytalanság lesz.**

Budapest, mint minden jónak a központja és természetesen a mindent összekötő híd.

Néhány példa:

„... a tudás országos központja, és mint a gazdasági növekedés és az innováció elsődleges magyarországi forrása ...” Vidéken nincsenek orvosok, mérnökök, tanárok?

„Budapest a Kárpát-medence kulturális központjává ...”

Ezzel azonosulnának a Kárpát-medence nagy városai?

„Magyarország kiemelkedő sportteljesítményei okán egyre több sportesemény rendezője, melyek első számú helyszíne Budapest lehet.”

Lehet, hogy nem sokára már ez sem lesz igaz!

„A főváros, mint kormányzati és kulturális központ állapota, gazdaságának fejlődése a nemzeti büszkeség forrása.” Én ebben sem lennék biztos!

„Budapest földrajzi fekvése és nemzetközi közlekedési csomóponti helyzete okán a Balkán és a Kelet-Európa, illetve Nyugat-Európa között vezető termék- és energiakereskedelmi útvonalak központi helye.”

Miért és meddig?

„...a Kárpát-medencei kereskedelem elosztó központja ...” Elfogadják ezt a kijelentést a Kárpát-medence nagy városai? Esetleg Budapestet ezek véleménye sem érdekli?

„Budapest az országos közigazgatás központja ...”

Sajnos! Minden szentnek maga felé hajlik a keze!

„Budapest a Duna fővárosa.”

Már nem is Magyarországé?

Bécs, Pozsony miért nem az?

„Budapest az inflexiós pont.”

Középpont is meg inflexiós pont is. Inflexiós pontban lévő középpont. Milyen pont még?

„Budapest adottságait és helyzeti potenciálját tekintve híd szerepet tölt be a környező tájak, civilizációk között, különböző kultúrák, gazdaságok és emberek találkozhelye.”

München nem ugyanez? Akkor mit is mond ez a semmitmondó mondat?

Mai világunk kulcsfogalma nem a központ, hanem a hálózat, de ez a fejlesztési anyag megfogalmazóit egy csöppet sem zavarta!

Néhány további alá nem támasztott kijelentés:

„2030-ban Budapest a Kelet-Közép-Európai térség gazdasági vezető ereje, innovációs és kulturális központja ...”

Addig a vetélytársai mit fognak vajon tenni? Tétlenül nézik?

„Európai viszonylatban élenjáró a fenntartható gazdasági modell megvalósításában ...”

Ezt nem vitatja az EU? Nem ettől fél az EU?

A porhintés sokadszorra:

„Budapest az európai nagyvárosok hálózatának meghatározó tagjaként potenciáljából eredően egyrészt a tágabb európai és globális térből kapott impulzusokat közvetíti az ország más területei felé, ezért szerepe és fejlődése az ország egészére kihat.”

Igen, de milyenek ezek az impulzusok?

„...kisugárzó hatású, a gazdasági életben a motor és az innovátor szerepét tölti be.”

Ha elsősorban saját maga motorja és innovátora akar lenni, akkor marad még ereje a rajta kívüli Magyarországra is? A motor erejének hányad részét fogja a saját maga és mekkora részét a vidék mozgatására fordítani? Hogy lehet ezt mérni? Ki kérte meg, hogy motorkodjon? Nem lenne jobb, ha több motort engedne dolgozni ebben a kis országban?

A különleges kezelés igénye:

„Budapest társadalmi, gazdasági, térszerkezeti jelentőségéből fakadóan tehát megkülönböztetett fejlesztési intézkedéseket és sajátos eszközrendszert igényel.”

Miért? A különleges kezelés nem a lemaradottnak jár? Ha a kiugró különleges elbánásban részesül, mi lesz a lemaradottal?

„Közös fellépés szükséges a fejlesztéspolitika országos irányítói felé annak érdekében, hogy a térség fejlesztése országos jelentőségének megfelelő figyelmet kapjon, illetve kialakuljanak a térség sajátos helyzetének és problémáinak kezelésére alkalmas differenciált eszközök.”

Ha az ország innovátora, és motorja, akkor miért is van erre a különleges, a kiemelt, a megkülönböztetett kezelésre szükség? Magát minden elé akarja sorolni a város.

A bármely európai fővárosra igaz kijelentés csak Budapest érdekéért beállítva:

„Budapest történeti adottságainál fogva sokszínű város, amelyet számos nemzeti, etnikai, vallási kisebbség, különböző korosztályhoz tartozó, különböző egészségi állapotban, élethelyzetben lévő egyének és csoportok laknak és használnak.”

Ki meri állítani, hogy nem igaz ugyanez a kijelentés bármely európai fővárosra? Mivel ezt bármelyikük állíthatja önmagáról, kár a jelenséget budapesti különlegességként, főleg érdeként elővezetni!

A magát fővárosnak tartó város nem akar együttműködni az országgal?

„Mivel Budapest térségi funkciói – eltérő intenzitással – eltérő hatásterületeken érvényesülnek, ezért a város és térsége közötti partnerséget, együttműködésüket és a jövő tervezését is (eltérő tartalommal) három szinten indokolt értelmezni és megszervezni:

- Budapest és a budapesti gazdasági térhez tartozó városok (Tatabánya, Székesfehérvár, Dunaújváros, Kecskemét, Szolnok, Hatvan-Gyöngyös) között – egy európai szinten pozícionálható egységes budapesti gazdasági tér kialakítása érdekében;

- Budapest és Pest megye között – a térségi szinten összehangolt fejlesztés megvalósítása és az agglomerációs problémák hatékony kezelés érdekében;
- A budapesti külső kerületek és a szomszédos agglomerációs települések között – a kerület- és településközi fejlesztési és rendezési feladatok megoldására, közös integrált fejlesztési programok kezdeményezésére.”

Nem maradt itt ki a Budapesten kívüli Magyarország az együttműködő partnerek közül? Az ország fővárosának nem fontos az ország! Budapest már nem Magyarország fővárosa? Az ország fővárosa nem akar együttműködni a saját országával, még egy mondat erejéig sem? A „főváros” funkciónak nem része a fővárosolt ország sorsa?

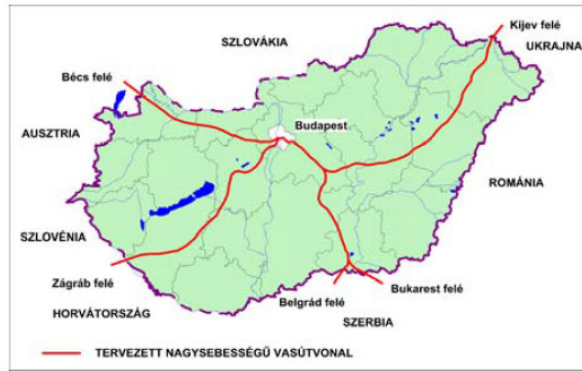
Csak fokozni a vidéki lemaradást gyártó ütemet?

„Budapestnek az országos városhálózat hierarchiájában betöltött vezető szerepe ma megkérdőjelezhetetlen, de ennek hosszú távú fenntartása érdekében hangsúlyt és figyelmet kell fordítani az országos szintű igazgatás XXI. századi feltételeinek (humán és műszaki) biztosítására, a felsőoktatásban, kutatás-fejlesztésben és a kultúra területén betöltött országos vezető szerep megőrzésére ...” **Nem a hatalmas különbségek csökkentésére kell az erőket bevetni, hanem a különbség növelésére? Ez aztán az egész ország által elfogadható budapesti program?** „A gyorsforgalmi úthálózat teljessé válásához az országos fejlesztési tervek **további sugár irányú vonalak megépítését tartalmazzák**, ezek az elemek a főváros nemzetközi és országos kapcsolatrendszerét kedvező módon egyaránt szélesíteni fogják.” **Minden autópálya Budapestről indul, de kellenek még további sugár irányú autópályák is?!**

„A nagysebességű vasúti közlekedés meghatározó magyarországi csomópontja – természetes módon – az 1,7 milliós lakos számú Budapest, melynek megállói a településszerkezet, valamint az országos közlekedési rendszer adottságai alapján a Kelenföldi pályaudvar és – térszint alatti vezetéssel – a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér lesznek.”

Az ország legfontosabb közlekedési infrastruktúrájának, a nagysebességű vasútnak, Magyarországon csak két megállóhelye lesz! Micsoda véletlen az, hogy mindkettő Budapesten van, egymástól csak néhány kilométerre! Mindez ugye az esélyegyenlőség, a területi felzárkóztatás, a területi harmónia jegyében! Miközben a két vonal két irányban is átszeli a teljes országot. Budapest dönthet ennyire nyíltan vidékellenesen? Miért is nem lehet a nagysebességű vasútnak megállója pl. a szegedi elágazásnál?

A befogadás és a HVG által előre jelzett gondok

Néhány idézet a fejlesztési anyagból:

„Megnőhet a más országokból, kontinensekről érkezők aránya, ami szükségessé teszi a társadalom befogadó attitűdjének erősítését, a szolgáltatások és a munkahelyek diszkrimináció mentessé tételét.”

„BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK célja, hogy csökkentse a térbeni-társadalmi különbségeket, erősítse az ide érkező és már itt élő társadalmi kisebbségekkel szembeni befogadó attitűdöket, támogassa a beilleszkedést.”

„Ehhez Budapestnek találkozóhellyé kell válnia a nemzetközi döntéshozatal, a kereskedelem és a kultúra meghatározó szereplői számára, meg kell őrizni Budapest nemzetközi városhálózaton belül megnyilvánuló egyedülálló sajátosságait, egyedi karakterét.”

Mire hívja fel a figyelmet a HVG?

A HVG 2013. június 22-i száma nagy teret enged a multikulturalizmusnak.

A témát jól jellemzi az egyik cikk címe: Konfliktusok világszerte; Máságválság.

„Nagy baj van az európai multikulturalizmussal, ha már a finnországi svédek is fenyegetve érzik magukat.”

„... a finnek jó része nehezen tudja kezelni a látható kisebbségek ... gyors növekedését.”

„... a finnek körében megerősödtek a bevándorlást ellenző pártok, melyek mindent kisebbségek tartanak, ami nem finn.”

„Svédország a multikulturalizmus európai mintaállamának számított. Mi magyarázza a legutóbbi stockholmi – vagy a korábbi hasonló – zavargásokat?”

„Az utóbbi években Angela Merkel, Nicolas Sarkozy és David Cameron támadta a lehangosabban a multikulturalizmus gyakorlatát.”

Merkel: <http://www.origo.hu/nagyvilag/20101017-nemetorszag-bevandorlas-angela-merkel-szerint-a-multikulturalis-allam-megbukott.html>

„A multikulturális társadalom építéséről szóló kísérlet megbukott - jelentette ki Angela Merkel német kancellár. Úgy fogalmazott, hogy az álom, amely szerint a "multikultiban" az emberek "boldogan élnek egymás mellett" egyszerűen nem működik Németországban, és a bevándorlóknak többet kell tenniük a beilleszkedésért, például meg kell tanulniuk németül.”

„A hatvanas évek elején mi magunk hívtuk a bevándorlókat ide, és most itt élnek velünk” - fogalmazott Merkel, hozzátéve, "egy darabig azzal áltattuk magunkat, hogy előbb-utóbb úgyis elmennek, de ma már látszik, hogy nem ez a realitás".

Temetik a multikulti világot Európa gazdagabbik felén

<http://www.origo.hu/nagyvilag/20110211-megbukott-a-multikulturalizmus-elve-vezeto-europai-politikusok-szerint.html>

Cameron: „...a multikulturalizmus elve nem volt képes megteremteni egy "demokrácia-központú" közös identitást, és hozzájárult a szegregált közösségek kialakulásához, ahonnan szerinte az iszlám szélsőségesek származnak. Szerinte Nagy-Britanniának erősebb nemzeti identitásra van szüksége, hogy megelőzzék a szélsőséges eszmék térnyerését.”

„Túlságosan is aggasztott minket annak a személynek az identitása, aki érkezik, és nem törődünk eleget az országnak az identitásával, amely fogadja őt” - mondta Sarkozy.”

http://www.hir24.hu/kulfold/2010/10/17/abszolot-megbukott-a-multikulturalis-tarsadalom/?utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_201307

„A potsdami tanácskozáson felszólaló másik pártelnök, a bajor Keresztényszociális Unió (CSU) vezetője szintén kitért a bevándorlás kérdésére. Horst Seehofer leszögezte: a német nyelv ismerete nélkül nem lehetséges a külföldiek beilleszkedése. Az itt élő embereknek el kell ismerniük a "német vezérkultúrát, ez pedig azt jelenti, hogy tiszteletben kell tartaniuk a keresztény értékeket" - jelentette ki a bajor pártelnök a hallgatóság viharos tapsa közepette. Ennek érdekében a bevándorlók legfontosabb feladata, hogy szakképesítést szerezzenek és beilleszkedjenek. "Nem akarunk az egész világ szociális ellátó hivatalává válni" - hangoztatta Seehofer, emlékeztetve a 80-as években német földre érkező bevándorló-áradatra.

„A nemzeti kisebbségekről szóló keretegyezményt az összes kelet-európai ország aláírta, a kisebbségi jogok elismeréséről hallani sem akaró Franciaország viszont nem.”

„... a felmérések szerint a befogadó hírében álló hollandok négyötöde úgy véli, a betelepülőknek magukévá kell tenni a befogadó ország értékeit.”

„Thilo Sarrazin, a Bundesbank korábbi alelnöke ... azt állította, hogy a bevándorlók, elsősorban a muszlimok befogadásával Németország lebontja önmagát.”

„A főként nemzetállamokból álló Európa szemmel láthatóan nem tud mit kezdeni a a balkáni multiállamokkal ...”

„Vlagyimir Putyin államfő is többször elmondta már, hogy szerinte a nyugati értelemben vett multikultúra halott, s Oroszországban csak azoknak van jövőjük, akik hajlandók az asszimilációra.”

Hasonló hírek jöttek nemrég nagyon multikulturális Kanadából is!

A történelmünkben:

Magyarország évszázadokon át befogadta az idegeneket, pl. a románokat, a szlovákokat, a szerbeket. Ez a befogadottak jogai miatt – egyéb okok mellett - a trianoni országcsonkoláshoz vezetett. Várható egy újabb csonkolás? Mi volt a HVG célja a figyelemfelhívással?

Mit is „köszönhet” valójában a vidék Budapestnek?

„Budapest különleges integráló szerepet tölt be a magyarság életében nemcsak a Kárpát-medencében, de világszerte.”

Az elmúlt 23 évben Budapest nevéhez kapcsolódott a rabló privatizációjának, az ország eladósításának, az ipar és a mezőgazdaság leépítésének lebonyolítása, támogatása, elfogadtatása, a pénzügyi manipulációk, pénzügyi trükközések rettenetes mennyisége. Ezt aligha lehet integráló szerepnek

nevezni. Az előbbi privatizáció itthon maradt haszna is Budapesten látható azoknak, akik pl. a budai hegyvidéken szétnéznek. Nem nagy a különbség?

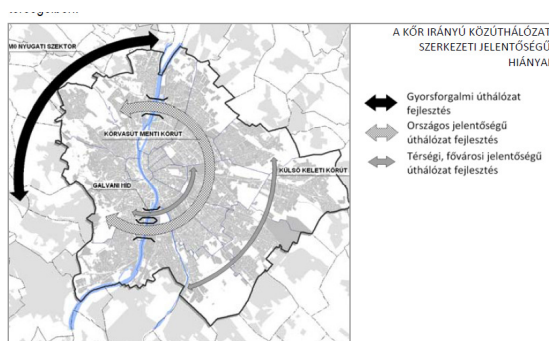
Miközben!

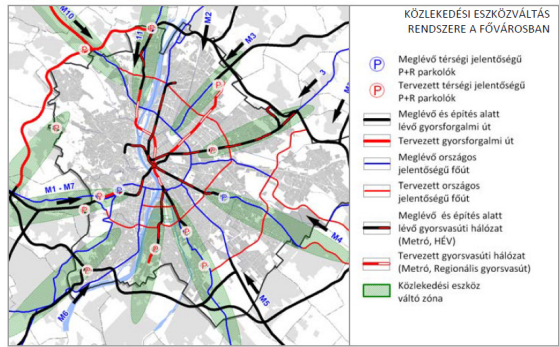
„... jelenleg több erőforrást használ fel, mint ami a fenntarthatóságot elégségesen biztosítaná ...”

„Az esélyegyenlőség elvének teljesülése az EU kiemelt direktíváinak egyike.”

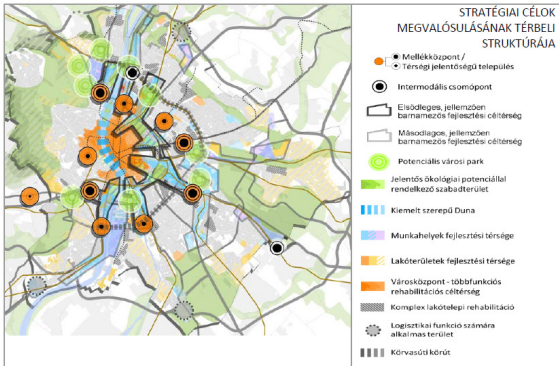
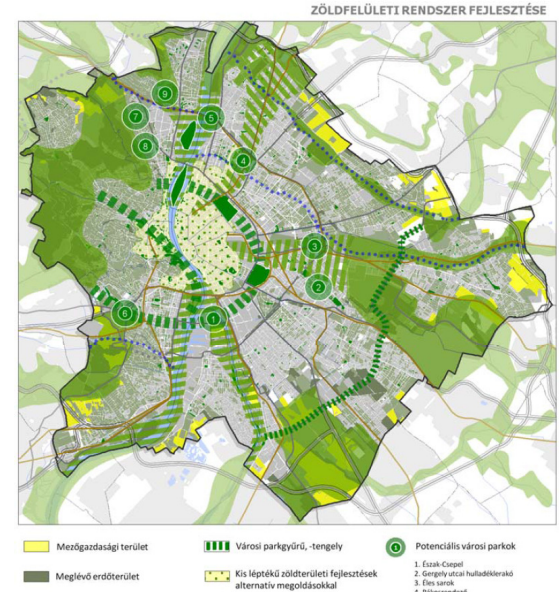
Ugyan, kit érdekel? A mai pénzosztónak nincs ellensúlya sem és ellenfékje sem! A vidék eredménnyel vissza sem szólhat!

Minden centrális, minden gyűrűs, mintha a koncentrikus körökön kívül mértani alakzat nem is létezne

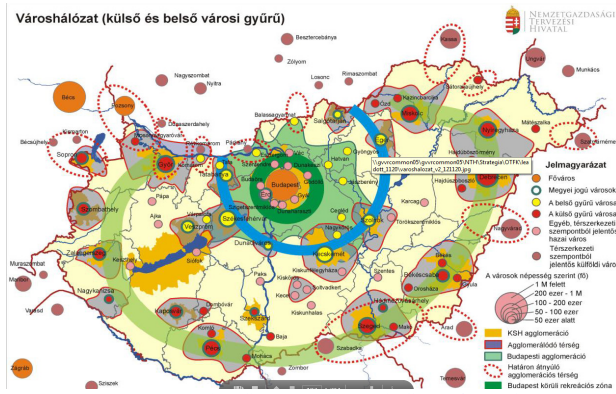

Még a zöld-rendszer sem ússza meg!

A „célta” alak a végtelenségig fokozható! Ehhez sem kell nagy fantázia! Csoda, hogy bele nem zavarodnak a koncentrikus körökbe!

http://www.nth.gov.hu/files/download_files/504/oftk_tarsadalmi_egyeztetes_1217.pdf

Mi maradt ki a budapesti fejlesztési anyagból?

Mi Budapest és a Budapesten kívüli Magyarország viszonya?

Mit szán tenni Budapest a Budapesten kívüli Magyarorszáért?

Mi Budapest felelőssége a Budapesten kívüli Magyarország áldatlan helyzetében?

Felismeri-e Budapest a saját vízfej jellegét?

Tesz-e valamit Budapest a vízfej jelleg ellen?

Érdekl-e Budapestet a Budapesten kívüli ország rész sorsa?

Érdekl-e Budapestet a nemzet megoldatlan sorskérdései?

Mi lesz a Budapest metropolisz megvalósulása után a metropoliszon kívüli Magyarországgal?

- A második lépcsőben az is csatlakozik a Budapest metropoliszhoz?
- Gyepűvé alakul?
- Átadjuk a serclit a szomszédos „baráti” országoknak és Budapest városállammá lesz?

3. a paradigma-váltás javasolt lépései

Jelzem: a sorszámozás nem jelent fontossági sorrendet. Az alábbi felsorolás tetszés szerint bővíthető! Ezzel szemben azonban óvatosságot ajánlok. A mostanság készülő különféle koncepciók ugyanis célok és feladatok szinte átláthatatlan tömegét határozzák meg. Mivel ezekből úgy sem lesz semmi, ezt láthattuk az eddigi koncepciók eldobásakor, szándékosan csak néhány célt vettem fel!

3.1. ne a vidéki munkaerőt vigyük a fővárosba, hanem a munkahelyet helyezzük vidékre

Ha a nyírségi vagy az őrségi ember kiváló munkát tud végezni a fővárosban, akkor ugyanezt megteheti otthon is. Vannak már jó hazai példák: az autógyárak jól működnek Szentgotthárdon, Győrben, Esztergomban és Kecskeméten is. Jól dolgozik a vegyipar Százhalombattán. Kiválóan termeltek egykor a gazdaságpolitikai okból bezárt cukorgyárak, konzervgyárak szerte az országban. Szellemi területről példát hozva remek ötlet volt a lézerfizikai kutatóhelynek, az ELI-nek, Szegedre költöztetése. Nagy hatásúak az MTA területi bizottságai! De kiválóan

teljesítenek a vidéki egyetemek is, mint a szegedi, a pécsi, a debreceni, a miskolci, a győri, a soproni, a veszprémi és a többi fel nem sorolt. Hatásuk már ma is mérhető a hazai gazdasági statisztikákban, bár még jóval kisebbek e hatások a lehetségeseknél. De így működik a világ is. **Kína, Dél-Korea példája mutatja, hogy az addig elmaradt vidék a munkahely, a tudás, a technológia odatelepítésével felvirágzik.** Ahol nem ezt teszik, ott Észak-Korea keletkezik, hogy napjaink aktualitásánál maradjak. Lehetőleg Magyarországon legyenek azonosak a versenyfeltételek, ne legyenek nagy hátránnyal sújtott térségek. A vidéket emancipálni kell. **Ne szülessenek végre döntések felette és nélküle.** Ne maradjon kizárva a vidék a döntésekből! Mi miatt felejtettük el ilyen gyorsan a **szubszidiaritást?**

3.2. meghatározni a vidék fejlettségi szintje emeléséhez, a vidéken meglévő szintkülönbségek csökkentéséhez szükséges feladatokat, majd végre be kell azokat árazni, költségelni!

Ehhez nyilvánvalóan rögzíteni kellene, meg kellene állapítani pl. a falvakban és tanyaközpontokban **a mindenképpen biztosítandó szolgáltatások minimális szintjét.** Ennek tartalmához előbb országos felmérés lenne szükséges. A minimális szint **az ország anyagi helyzetétől függő fogalom,** mely az ország gazdagodásával fokozatosan bővíthető. A minimális szint akkor lépne be, ha azt a társadalom elfogadná. Nem reménytelen mindenben az azonos szolgáltatási szint megvalósítása, hiszen ez a rádió, a TV műsorok vehetőségében, a mobilhasználatban, az internet elérhetőségben, a plázák országos terítésében már majdnem megvalósult. Az oktatásban, az egészségügyben, a kultúrában kellene folyamatosan megállapodni.

Városfejlesztés, városgazdálkodás Németországban, mintaként az elvekre

Dr. Brenner János c. egyetemi tanár, MUT konferencia, Mosonmagyaróvár, 2013.

„A területfejlesztés irányelvei”

„Első irányelv: növekedés és innováció

Valamennyi térséget helyzetbe kell hozni ...”

„Második irányelv: közszolgáltatások biztosítása.”

„A területfejlesztési politika alkotmányos alapelve: Németország valamennyi térségében az életfeltételek legyenek azonos értékűek.”

„Különösen az egészségügyi, a művelődési és oktatási, valamint a közlekedési ágazatban az intézmények működőképességét minimális követelményi szintek alapján garantálni kell.”

3.3. programot készíteni a fővárosi funkcióhalmozás széttelépítésére

Elsősorban a munkahelyek, de az igazgatási szervezetek, az ún. országos hatáskörű egységek széttelépítését kell átgondolni. A fejlett országokban erre is van jó példa. El lehetne menni még a minisztériumok vidékre telepítéséig is, hiszen csak a parlamenti államtitkárnak kellene a fővárosban élni. **A mai minisztériumi elhelyezés még a konfliktus világából való.** Ma természetes az autópálya, internet, mobiltelefon, a konferencia-telefon léte. Nagyjaink szolgálati Audija, és a kormányzati urak turbósított Skodája, a kis távolságokat pillanatok alatt leküzdének, ha ez szükséges a

személyes találkozás miatt. A minisztériumok közelebb kerülnének az élethez, a valósághoz. A mai elszakíttottság a mai állapotok konzerválásához vezet. Az országos hatáskörű szervezetek fővárosból való kitelepítési ötlete nem az enyém.

3.4. Közép-Európa vagy Köztes-Európa elfogadás, elfogadtatása az ehhez illő térszerkezettel együtt

A Szovjetuniónak egykor alárendelt országokat még ma is kelet-közép-európainak nevezik. Megszűnt a Szovjetunió, de megmaradt az egykor alárendelt országok pejoratív megnevezése. Németország és Oroszország között lévő ország-csoport közös múltja és kultúrája okán együtt szeretne működni a Balti-tengertől az Adriáig! Mi mindig a hadak útján voltunk. Az új helyzet előállt. Térszerkezetünket ehhez kell igazítani! **Ehhez az új, de már létező, világhoz már nem a hazai sugaryűrűs autópálya hálózat és az ehhez idomított ilyen-olyan fantázianévű (pl. csapágyvárosok belső és külső gyűrűje) gazdasági térszerkezet illik, hanem a raszteres! Minta, a lehetősége a 6. pontban!**

3.5. a lefojtott, befékezett, parkoló-pályára állított mezőgazdaság visszahelyezése a világszínvonalra

A fővároson kívüli vidék, főleg a vidéki ember az élelmiszer termelője. Ezért szerepe stratégiai! A metropolisz lakó úgy sejtik, hogy az élelmet a kereskedő állítja elő, mert ők csak ezeket látják. Mi a Dunára akarunk vizet szállítani, amikor a túltermelési válságaiban fuldokló EU-ba akarunk mezőgazdasági terméket, szolgáltatást vinni. **Magyarország szégyene: élelmiszer behozatalra szorulunk a kiváló adottságaink ellenére. Ezt a magyar mezőgazdaságnak különösen kedvezőtlen helyzetet – a konkurens idegen érdekeket szolgáló - gazdasági, pénzügyi, jogi környezet szándékos előállításával érték el!** Az EU miközben a piacgazdaságot hirdeti, agrárpolitikája a legvadabb tervutasításos rendszert hajazza. Kvóták, művelésből kivont, ún. pihentetett területek, természetvédelmivé előléptetett területek **(az ún. Natura 2000 területek, különösen a 2. lépcsőben belépett országokban!)** mind a **termelés-csökkenést szolgáló lépések akkor is, ha ezt zöldbe csomagolják. Fokozódik a tragédia, ha erre még rátelepülnek a „sötétzöldek”!** Tőlünk keletre, a magyar határtól Japánig viszont majdnem éheznek a világ, nincs az a mennyiség, amit ezekben el ne lehetne adni. Az élelmiszereken túl a feleslegeinkből biomasszát is lehetne termelni. Mai fejlesztéspolitikánk szerint az alföldi városok mind gépipari, elektronikai, nanotechnikai, logisztikai, számítástechnikai, építőipari gyárak, üzemek fellegvárai, elképzelt helyei egy alapvetően agrárországban! Ez is hatalmas tévedés! **Melyek, ha véletlenül megvalósulnának is, mind olyan termékeket gyártanának, melyeket már másnap szállítana Kína, ráadásul fél áron!** Reális ez? Rá kellene mutatni arra, hogy piaci erők piaci érdekből sajátos intellektuális zavarodottságot állítottak elő a mezőgazdaság körül! A zavarosban lehet igazán halászni! Majd utána a társadalom előtt tisztázni kellene a leglényegesebb tényezőket, rámutatva az itteni manipulációkra. **Van egy kérdéskör, amiről társadalmunk nagyon keveset tud, ami szándékosan a homályba lett helyezve manipulációs célokkal. Emiatt az átlagember nem érti a körülötte zajló eseményeket.** A magyar mezőgazdaság és így a magyar vidék is más

megítélés alá esne, ha legalább az alábbi kérdéseket nyilvánosan átbeszelné a hazai, felelős, még a multik által meg nem vásárolt értelmiség! De meglepődnének az átbeszélések eredményein a nagyvárosok lakói is, ha egyébként egyáltalán nem is érdekli őket a lenézett, lekezelt vidék, mert nem is sejtik, hogy mi a VIDÉK. Ha jól akarnak enni, inni, ha az élelmiszert a legfőbb gyógyszerének tekintik, ha elhiszik, hogy ez olajból, műanyagokból készült szeméttel nem helyettesíthető büntetlenül. Ha egészségesek akarnak maradni. **Ha a magyar társadalom belátja, beláthatja végre, hogy ez tényleg stratégiai kérdés! Itt is hatalmas a magyar értelmiség felelőssége!**

Melyek ezek?

- a világ és az éhínség a világ és az alultápláltság mértéke, jellege,
- a mezőgazdasági termék, mint „zöld fegyver”,
- az emberi népesség növekedési sebessége összevetve a mezőgazdasági termelés növekedési ütemével,
- a termőföld korlátai, a mezőgazdaság termőterületek bővítési lehetőségei, pontosabban ezek korlátai,
- a mezőgazdasági termőterületek folyamatos leromlásai, elszennyeződése, elszikesedése, lebetonozásai,
- a mezőgazdasági termelés állami támogatásai, az ezzel kapcsolatos manipulációs lehetőségek,
- a környezeti katasztrófák,
- a csökkenő termelékenység, az egységnyi élelmiszer előállítás költségei,
- az öntözővíz, az ivóvíz korlátai,
- az édesvíz eloszlása a mezőgazdasági területeken a világban,
- a vízhiány miatt már felhagyott, mezőgazdasági művelésből már kivont, eddig öntözött területek,
- eddig termékeny, ám a talajvíz hiánya miatt felhagyott mezőgazdasági területek,
- a helytelen öntözés miatt sós sivataggá vált eddig termékeny mezőgazdasági területek,
- a helytelen műveléssel, a hirtelen „hatékonyak” kinevezett, olcsó hitel alapuló művelésváltással, földhasználat váltással, „zöld forradalommal” rövid idő alatt tönkretett mezőgazdasági területek,
- a földtulajdonlás koncentrációja a gazdagok kezében,
- a szegények földhöz jutási esélyei, inkább esélytelenségei,
- a csak a gazdagoknak megfizethető mezőgazdasági technológiák és technikák vs. az általános eladásítás,
- alulfinanszírozott mezőgazdasági kutatás,
- a mezőgazdasági termelés finanszírozása, hitelezése, a mezőgazdasági termelés megtérülése körüli manipulációk, a bújtatott vagy a rejtett támogatások, amitől „olcsó” valami.
- A külföldi termékkel tönkretett helyi termelők – mint sokszor használt fegyver részletes bemutatása!
- A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek minősége, beltartalma, szennyezettsége,
- az élelmiszerek kereskedelmére ráragadt kereskedelmi, pénzügyi manipulációk, a termelő végtelen kiszolgáltatottsága,

- a mezőgazdasági profit újraosztásának szükségessége, a mai vérlázító elosztási arányok bemutatása,
- a világ élelmiszer segélyezése körüli visszasságok,
- a világ országainak különféle agrárpolitikái,
- a faluból a városba vándorlás okai, következményei (szociálpolitika stb.),
- a földek privatizációja, majd a parasztok elűzése földjeikről.
- Úgynevezett földreformokkal a földek megnyitása azon piaci erőknek, akik más, egyéb ingatlanok esetében is működhettek, a spekulánsoknak, a bankoknak, melyeknek semmi köze a mezőgazdasághoz, a liberalizmus jegyében.
- A liberalizált élelmiszer kereskedelemmel beengedett olcsó termékekkel a helyi mezőgazdaság aktív és szándékos tönkretétele.
- A génmódosítás és a génmódosító multikat kiszolgáló, a vállalatok szolgálatában álló „tudósok”.
- A génmódosított növény, mint fegyver.
- A génmódosítás és melléktermékei: az egyre nagyobb vegyszer felhasználás, az egyre több kémiai maradék a talajokban, a talaj hasznos élőlényeknek, organizmusainak kipusztítása, az ellenálló „szupergaz” kiválasztódása, a fajok közötti géntranszfer, új vírusok létrejöttének lehetősége, változások a táplálékláncunkban és a csoda mi még, ha a kapzsi ember belebabrál a természetbe a még több pénzért!
- A genetika változatosság felszámolása (az eltűnt almafajták sokasága, mely a jelenséget egyértelműen és a laikusnak láthatóan mutatja) a nagyobb profit érdekében, a homogenizálás, mely éppen ellenkezője mindennek, ami a természetes.
- A profitmaximum miatti monokultúrák témaköre.
- Az olajra alapozott, iparosított mezőgazdaság, a „hatékony”, a profitmaximumot hozó mezőgazdálkodás visszaütői.
- A mezőgazdaságban különösen fontos föld, víz, levegő végtelensége helyett éppen ezek korlátozottságára alapozó mezőgazdaság szükségesség, bevezetési lehetőségei.
- A klímaváltozás hatásai, a klímaváltozás negatív hatásainak kivédési és főleg mérséklési, alkalmazkodási megoldásai.

Az előbbi kérdésre adott válaszok, maga a VIDÉK! Rendkívüli jelentősége van itt a helyes válaszoknak. Helyesek azok a válaszok, melyek nem a multik, hanem a társadalom érdekét szolgálják.

3.6. A klímaváltozás tényének elfogadása, az alkalmazkodás, a kedvezőtlen hatások mérséklésének kidolgozása

Készülnek a megyei és országos fejlesztési tervek. Ezek vezérelve lehetne a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, kikerülve azt a terméketlen vitát, hogy a klímaváltozás oka természeti vagy emberi! **Erőinket a nyilvánvaló negatív hatások csökkentésére, kivédésére kellene koncentrálni!** Minden mérnöki szakterületnek különféle eszközei vannak. Köztük olyanok is, amelyekkel az előbbi alkalmazkodás elérhető. A tervekben, a pályázatokban csak olyan elképzeléseket kellene támogatni, amelyek a klímaváltozási adaptációt segítik. A klímaváltozásra fel

kell készülni az egészségügynek, mert többen fogunk meghalni a nagy melegtől, az építéseknek, mert más fajta lakóházak kellenének, mint pl. Finnország északi végén, egyre inkább a hagyományos spanyol és arab építészet lehetne a mintánk. A mezőgazdászoknak, mert sivatagosodunk, új, eddig ismeretlen kártevők jönnek. Szárazságtűrő fajtákat kell nemesíteni, majd termelni. De újra kell gondolni a magyar vízgazdálkodást a vizek visszatartása és nem az országból való kinyomása érdekében. Más közlekedési módokat és főleg eszközöket kell előnyben részesíteni, mint eddig! **A mérnöki szakterületek ismerik ezeket a lehetőségeket. Ha a zenekarhoz hasonlítanám a helyzetet, akkor kiváló zenészeink vannak, de nincs belőlük zenekarunk. Nincs egy karmester, aki összefogja, összehangolja őket.** A Magyar Mérnöki Kamara, vagy a Magyar Építészkamara, vagy a Magyar Urbanisztikai Társaság – esetleg mindhárom - lehetne a zenekar karnagya. Ehhez ezt fel kellene vállalni, bele kellene állni tisztességesen ebbe a szerepbe. A Magyar Urbanisztikai Társaság vezetőségének javasoltam, hogy a készülő stratégiájukba építsék ezt be. Nem tették! **Különbén már az elején nagyon félre megy a dal, melyet rendkívül költségesen és sokára lehet majd helyrehozni.**

4. Egyébként pedig: Budapest túlsúlya ELISMERT tény a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal 2012-ben elkészített anyagában, a Nemzeti fejlesztés 2020 –ban (OFTK):

http://www.nth.gov.hu/files/download_files/504/oftk_tarsadalmi_egyeztetes_1217.pdf

„... számítások támasztják alá azt a tényt, amely szerint a főváros dominanciája túlzott.” „Magyarország esetében ... a területpolitika egyre sürgetőbb feladata Budapest túlnyomó súlyának ellensúlyozása.” Nemcsak a túlsúlyt ismeri el a friss dokumentum, hanem utal a kilábalásra is. **Megmaradnak üres szólamoknak a szép elvek?**

5. Ideális célok a Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal „Nemzeti fejlesztés 2020” (OFTK) című anyagában

„Átfogó vidékpolitikai fordulatra van szükség ... a vidék értékjellegének felismerésével.”

„Állami szerepvállalással a leszakadt térségeket „vissza kell csatolni” az ország fejlett térségeihez.”

„Célunk egy területileg összehangolt, harmonikusan és fenntartható módon működő ... térszerkezet megvalósítása.”

„A területi kohézió, térségi esélyegyenlőség erősítéséhez kiegyensúlyozott térszerkezet, területi kiegyenlítés, a perifériák, elmaradott térségek felzárkóztatása, a térségi sajátosságoknak megfelelő térségi fejlesztési pályák kialakítása szükséges.”

„A területfejlesztés klasszikus célja, a felzárkóztatás, még mindig időszerű Magyarországon.”

Minden ki van találva, „csak” meg kellene valósítani és nem ezekkel mindenben szembe menő koncepciókat készíteni.

Nem ezek megvalósítása lenne a valódi paradigma-váltás?

Hol van erre a szándék? A központosított hatalmat ugyan mi veszi rá a helyes irányú lépésre? Sajnos azonban mindezekre semmiféle intézményi garancia sincs!

Hogyan valósulnak meg ezek a szép elvek, ha ilyen lesz a budapesti (a Nagy-Budapesti, a Még-Nagyobb-Budapesti) fejlesztési stratégia?

6. Néhány, kapcsolódó, korábbi írásom

http://www.mernokkapu.hu/fileok/2/Koztes_Europa.pdf

http://www.mernokkapu.hu/fileok/2/V4_E-D_m.pdf

http://www.mernokkapu.hu/fileok/2/Lenyomott_mezogazdasag_.pdf

http://www.mernokkapu.hu/fileok/2/Videk_es_Budapest_2.pdf

[http://www.mernokkapu.hu/fileok/2/Hova_sullyedtunk_\(1\).pdf](http://www.mernokkapu.hu/fileok/2/Hova_sullyedtunk_(1).pdf)

Jelen dolgozattal a megjelenésére várva sorban álltam. Időközben újabb információkhoz jutva írásomat rendre kiegészítettem

Szegeden, frissítve az új információkkal 2013. április 22. és 2013. október 29. között.